

ELŐFIZETÉS ÁR.
Egész évre 6 frt.
Félévre 3
Negyedévre 1 frt 50 kr
Bérmentesen levelek
csak ismert kezektől fo-
gadhatnak el.
Kéziratot nem adatna
vissza.
Egyes szám ára 20 kr.
A nyilvántartás minden gar-
mondor díja 20 kr.

Z E M P L É N .

Társadalmi és irodalmi lap.
ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETSI DÍJ:
Hivatalos hirdetéseknek:
Minden egyes sor után
1 kr.
Azonfelül bélyeg 20 kr.
Kiemelt díjazású a kör-
szettel ellátott hirdeté-
nyekért természetesen
minden 10 centiméter
után 5 kr számítanak.
Állandó hirdetéseknek
kedvezmény nyújtatik.
Hirdetéseket a „Zemplén”
nyomdába küldendők.

Levél Amerikából.

A Zemplén-nek régi, hű barátja, V. Krüszelyi Bálint, a Máramaros szerkesztője, egy levelet bocsátott rendelkezésünkre, hogy azt, mint az amerikai munkásviszonyoknak és a tengeren túli életmódnak jellemző leírását, használjuk föl tetszés szerint.

Es nekünk tetszett ezt a levelet, melyben egy józanészű magyar iparos, kit egy gyenge percében megtévesztett a vágy s hazáját Amerikával cserélte föl, — lapunkban első cikkelyül kinyomatni. Sem nem adtuk hozzá, sem el nem vettünk belőle olyast, ami a lényegre vonatkozik. Csak némi stiláris változtatással jut az írás t. olvasó közönségünk elé.

Vajha tudomására jutna ez a levél a mi népünknek is, mely a bárgyúságig menő jöhízeműséggel engedi magát a kivándorlásra csábítókat által félrevezettetni.

Olvassák el a lelkészek, tanítók, jegyzők! Olvassa el mindenki. Tartalmát ösmerlessék meg a néppel. Legyenek szószólói az ügynek a maga valósága szerint. Némissák el a hazug prófétákat!

Ime a levél:

» Azt mondják az európaiak, hogy ha nincsen pénzed: eredj Amerikába, hát majd lesz!... Igaz, hogy kereshetsz. De hogyan? Talán az utcán szeded vékaszámra? Vagy a fán terem s lerázod, mint az álmát, hogy zsákba szedjed?... Oh nem! Sőt nagyon ellenkezőleg: többnyire minden bevándorlott a leggyalázatosabb módon jut egy kis pénzkereséshez. Ugyanis: büzös köszémbányákban földalatti szennyes vízvezetékekbe s olyan füstös fábriákba alkalmaznak az embert, a hol minden mozdulatával, minden pillanatban életével játszik; a farmerkedésnél (földmivelés) pedig csakis, mint igavonó állat szerepelhetünk. Így aztán jut a munkás néhány forint birtokába mert ilyen foglalkozást jól fizetnek és az ilyen munka folytonos is, csak hogy valamire való ember

— míg lehet — kerüli ez ocsmány és betegítő helyeket s csak mikor már sem fektetés (kéregetés), sem éhezés és szomjuhozás útján nem segíthet magán, ez utolsó esetben lesz bányamunkássá.

A legjobb munkák mellett mind angolok és németek dolgoznak. Övék az elsőség. Ők kapják a legjobb fizetést és ők a legkönnyebb, legtisztább foglalkozást. A többi szegény bevándorolt népek egész háttérbe vannak szorítva; ha esetleg bejutunk is valami könnyebb munkába, nem folytonos; két hónapig jól dolgozik és keres más két hónapig stápol (pihen). Tehát a mit két hónapon át keresett, a másik két hónapban megesezi. Ilyen gyárban vagyok én is. Két hónapig dolgozom, kettőig nem. Így hát itt a munkaviszonyok nagyon rosszak. Egy fél évig is eljár az ember, míg munkája akad. De meg keresni sem tud hol; mer itt nem járhat az ember olyan könnyen, mint odahaza. Itt nincsenek országutak; csak többnyire vízen kell keresztül kasul járni, ahol ezer meg ezer apró hajók, ezer vonatok várják az utast; azt sem tudja, melyikre üljön föl; hiába van mind egymás mellett, de mégis mind megannyi másfelé megyen; tudni kell mindenkinek a számát, a hajók szintén; mert szokszor megtörténik, hogy egyik város helyett a másikba megy az ember. Utmutatást az igaz, adnak; de ha nem értjük meg idevándorolt majmok, — hát ki tehet róla?... Meg aztán egy gyárban azt sem tudja az ember: melyik kapun vagy ajtón kell bemenni. Ha valahogy beténfergünk is: nem tudjuk, kitől kérjünk munkát. Vagy pedig hogyan kérjünk: hiszen beszélni sem tudunk; nyelvünket nem értik. Gondolják ugyan a gyárban dolgozó munkások, meg a munkaadó formann, hogy ennek a szegény embernek munkára volna szüksége, de a helyett, hogy utbagazitanak vagy megszánnak: a legnagyobb gúnyt üzik belőle; sőt meghajgálják úgy, hogy szegény tót vagy magyar futásnak ered s ha már nem bántalmaznak: meghuzódik egy félreeső helyen s keserű könyveket csepegtet; csak ekkor gondol minden magyar a volt boldogságára; a nyugodt, édes otthonára; de már késő...

Igen sokan vannak olyanok, a kik otthon szép tisztességesen megélhettek volna; de nekik azon tisztességes életmod nem tetszik; ide vándorolnak azon remény fejében, hogy itt boldogabb, jobb hazára találnak. Pedig dehogy: nagyon is

csalatköznak. Csak itt lesz belőlük koldus; itt lesz bitang, hontalan; itt fogja enni a más kegyelem falatját s itt lesz a benszülötték s a már régebben bevándoroltak előtt rongy és szemét.

Higyjék el, nekem is voltak olyan napjaim, a melyekhez hasonlót nem kívánok ellenségemnek sem. Igen sokszor néztem a napot éhes hassal s mint koldus rongyokba burkolózva, ettem a magyarországi tótok kegyfalatját. Gondolhatják, mint éreztem ekkor. Olyan rosszúl esett, ha eszemben jutott a mult, hogy én egykor otthon milyen boldog voltam. S most egy világ szemete vagyok...

... Kitanultam a bodnárságot. Most ennem, innom van. pénzem is akad annyi, mint a békán a szőr; csak a munkám igen nehéz és nem folytonos. Az ujjaim rossz állapotban vannak, mindig fáznak; vagy elvágom, vagy a kalapácscsal szétütöm, de hadd szokják a kutya. Szóval nincs nekem semmi bajom, csak a nyakam véres.

Az élelmezés itt olcsó. Ha három napot dolgozom, két hétig urason megélek belőle. Hus 6—8 cent egy font, sör 7 cent egy pohárral.

Törvényei ennek az országnak magam sem tudom bohóke vagy okosak. A nőknek nagy előnyök van. Választáskor az szavazati joggal bírnak, mint a férfiak. Udvarolni nekik? Isten őrizzen! Csak annyit mondjon az ember: szeretlek, már másnap a városházához hivat s akár szereted, akár nem, muszáj megesküdni veled ott rökton; vagy ha nem tetszik ráállni: elzarat egy vagy két évig. Országos vásárok nem tartatnak. Katonának nem soroznak, ha akarsz, beállhatsz jó pénzért. Ha mind leakarnám irni az itteni viszonyokat, szokásokat: akkor kellene egy egész könyvet írnom; de most hagyok neki békét; majd máskor többet írok erről a drágalátos szabad államról...

Végül még annyit írok elkeseredett szívvel, hogy haza nem mehetek, bármennyire fáj is az nekem, hogy az édes szülőházamtól oly távol vagyok. A honvágy napról-napról jobban emészt. Ifjuságom mingig jobban hanyatlak. Sajnosan esik nekem az, hogy a honfiak otthon boldogság közepe élik napjaikat, én pedig a világ tengerén hajókozom.

Ime a szegény hazátlan magyar ke-

TÁRCA.

Nem magamnak írom...

Nem magamnak írom én a dalt, barátim!
Fájó, tépelt lelkem balzsamot nem keres...
Lerombolt szentély az, oltárképe nincsen,
Nincs öröklámpája, mely reá fényt hintsen:
Gyilkos lángtól sorvad, égő láztól repes!

Nem magamnak írom én a dalt, barátim!
Bár egy élet árán jajdul is fel szívem...
Bár rezgő könyűk fátyolként borítnak
És bár vége-hossza nincs a búnak, kínnak:
Szenvedésemet ne tudja meg senki sem!

Nem magamnak írom én a dalt, barátim!
Hanem annak, akit első dalom áldott...
Ki reám nézve nem volt mindig idegen,
Ki nem nézett végig oly büszkén, hidegen
Egykor, mikor szívünk szerelemre vágyott!

Annak írom én a dalt dalra, barátim!
Sir a lant kezemben, sírnak a húrjai...
Könyű és mosolygás üzik rajta egymást
— Mint a játszi gyermek a gyenge hófuvást —
Elzengve mind, amit ki lehet mondani!

Annak írom én a dalt dalra, barátim!
Kinek múlása, hej, fénycsillaghullás volt...
Ki betöltte percre a nyomasztó éjet,
Hogy annál zordonabb legyen majd az élet
S ki örökre égni, szenvedni... elhagyott!

Kapás.

Mai írók.

— A »Zemplén« eredeti tárcája. —

Lépten, nyomon halljuk a panaszt az írók szájából, hogy nem olvassák műveiket. Nincs olvasó közönségünk! kiáltanak fel mindennap a tudomány és szépirodalom művelőinek táborából. A költők azt beszélnek, hogy »lelkük vérével írott« soraikra nem akad vevő; nem annyi, hogy kifizethetnék a nyomoru nyomdai költséget. Az akadémikusok nem beszélnek, de restellik, ha elmondja helyettük más, hogy éj-napjuk munkájának gyümölcsei ott nyújtózkodnak a tudomány csarnokának szellős padlásán. Az írók dolgoznak; a kik nem írnak, tehát olvasniok kellene, alusznak szépségesen. Az egyik osztály izzad, hogy a másik csekély díjért kellemesen szórakozva művelődjék. Mi a fáradság jutalma? Egy érdempénz és rongyos öltözet? Az is, meg minden, mit *hálátlanság* szóval lehet jelezni. Ha ez így van: úgy magyar írók csak sajnálni tudunk titeket, mert éltetek semmivel sem különb az édes anyáénál, ki »éjszaka fon, nappal mos«, hogy gyermekét felnevelje s kit a felnevelt gyermek kinevet.

Ily hangokat mindennap visz hatán a papír az olvasó közönség becses színe elé, amely szín semmit sem változik. S nagy vád: az olvasó el nem pirul. Korholó beszéd: meg nem szégyenli magát. Kihalt tán kebléből az ép érzék? S nem lelkesedik mult nagysága, jövődő boldogságaért?

Egyik sem igaz! Van olvasóközönség, amelyet az írók megérdemelnek; lesz, a milyent épen maguk teremtenek. Az sem áll, hogy hálátlanok lennénk. Az igazi tehetség a helyes uton járó talentom pártfogókra talál bennünk. S nem vonakodunk sok osztalékra váró filléreinkből az irodalom oltá-

rára is tenni valamit, mert tudjuk, hogy azok jövődő műveltségünk alapját fogják képezni. A valódi íróknak nincs is valami nagy okuk panaszkodni. *Jókai-t, Arany-t, Mikszáth-ot* stb. stb. felkaroltuk még zsenialitásuk első fellobanásakor. A középrendü íróknak sem fordítunk háttal. Csak egyet említek fel; *Vachot*-ot méltányoltuk, szeretjük, mert kevésre menő költeményeiben is feltaláltuk a magyar szívet, lelket, a magyar poézist. Ugy tetszik nekünk, hogy nem méltó épen feltétlenül olvasó közönségünket kárhoztatni. Talán íróinkban is van némi csekély hiba. Van. S hogy mi se hallgassunk mindig s hogy a részükről szegény fejünkre szórt vádak ne találtassanak e részen alaposnak, elmondunk egyet-mást a mai magyar írókról.

Hazánkban a szépirodalom nagyobb művelésnek örvend, mint a tudományos, a lantot kívált temérdeken pengetik. Ezt magában csak örvendtes jelenségnek tarthatnánk, mert a költészet a legérezőbb és nemesebb lelkek tulajdona lévén, fajunk nemes voltára mutatna, ha azt a muzsa is igen kedveli. De meg ki merné tagadni a költészet hatását a finom érzék ápolására, az izlés fejlesztésére, az erkölcsök nemesbitésére.

A költészet, mint az ég legszebb adománya, ha hivatása utjáról letérni nem akar, dajkálója a legszebb erényeknek: a vallásosságnak, barátságának, honszeretetének. Keresvén és feltalálván a természet rendjében az örök szép harmóniát, rámutat Istenre, a kiben bizni kell a bárnyurhájú, mint a pörgettyás embernek. Szárnyai segítségével felemelkedik a földről tisztább légkörbe, hogy annál tisztábban lássa az embert; komoly szavával a jellemtelent megfeddi; szelid, édes hangjával meg-

serves levele. Szép ígéretekkel, rábeszélés-sel, hazugságokkal addig csalogatták, hittegették: míg belement a bajba. Kivergődhetik-e valaha belőle: ki tudná?

Ne higgyen a magyar nép semmiféle amerikai nyomtatványoknak, ágenseknek, hajójegyeknek: mind csalás ez. Mindenütt jó; de legjobb itthon. Aki munkás, becsületes: az boldogul itthon is; a ki rest, korhely: az nem él meg sem itt, sem Amerikában, sem sehol a világon.

Sulyos gazdasági viszonyok, mint mostanában a magyarra, minden állam polgárraira nehezhetnek; de azt el kell bírni.

Minden ember: legyen ember és magyar!

Igy írja a költő és nagy igazán írja.

Vármegyei ügyek.

A közigazgatási bizottság üléséről szóló, lapunk múlt számából kisorsolt tudósításunk ez:

Az alispáni jelentés folemlité, hogy vármegyének polgári népessége a legutóbb végrehajtott számlálás szerint 302 070 lélekre tehető. — Amerikába kivándoroltak a múlt hó folyamán 45-en, visszajött 26 egyén. A Bodroghközön egy, magát *Fridrich Győzőnek* nevező, Szolnokról való ágens lovallja fel a lakosságot. — A szakelődőknek féltéves jelentéseik felolvasottaknak tekintetvén, a minis-terelnökhöz, illetve a szakminiszterekhez felterjesz-teni rendeltettek.

Karsa Ferenc, árvászéki h. elnök, jelentése szerint az elintézésre váró ügydarabok száma: 484.

Chyser K. dr. főorvos jelentette, hogy az elmúlt hónapban a közegészség vármegyeszerte kitünő volt. A járványos betegségek is szüneteltek. A cukorgyár igazgatósága Szerencsen 12 ágygyal külön kórházat rendezett be, melyet tavaszkor a fertőző betegek számára szolgáló külön osztálylyal még nagyobbítani fognak. — A páczini körorvos *N. Kövesdre* tévén át lakását, Páczinba vissza-rendeltetett.

Hlavathy József, kir. ügyész, jelentéséből meg-értettük, hogy a kerületi hirtőnben a rablétszám jan. hó végén 272 volt, ebben elítélt 206. Étel-mezés és közegészség ellen panasz nincs.

Nemes Lajos, kir. tanfelügyelő, jelentéséből kiemeltük, hogy az állami, illetve községi elemi iskolák az 1890/91. tanévre összesen 3145 fnyi állami segédelmet nyertek. E Bényén a kanyaró és vörheny miatt az iskolákat két hétre be kellett zárni. *) Gálszécsen az állami iskola szűknek bizo-nyult; két tanteremmel leendő kibővítését tervbe vették.

Hönsch Dezső, kir. főmérnök, jelentése szerint a hófúvások csak pillanatnyi fennakadást okoztak a közutak forgalmában; mert a támadt akadályok kellő és lehető gyorsasággal elhárítottak. A hó-rétegnek átlagos magassága azonban komoly aggo-dalomra szolgáltat okot, s ha az olvadás nem lesz kedvező, az 1888. évi magas vizállás és a velejáró árvíz veszedelem ismétlődhetik; — azért az előleges óvintézkedések megtételét sürgeti. Ebben az irányban kellő intézkedések tételtek.

Becske Bálint, kir. pénzügyigazgató, jelentette, hogy januárban egyenesadó-tartozásra befolyt 30,324

*) Hogy illik ez össze a főorvos jelentésével? Szorok.

biztatja az igazat, mert ideálja csak egy: az igazság. A költészet jobbító, nemesítő hatással van az em-beri lélekre; sugaraival bearanyozza az életet, enyhítő balszámot nyújt a sebekre; buzdit, lelkesít, hitet, reményt ad.

De ki tudná megmondani mi a költészet? Ne is próbáljuk, hiszen mi azt akarjuk megmon-dani, a mi nem az! A minék meg az elsorolása nem nagy fáradságukba kerül, mert épen író-asztalunkon is fekszik egy pár kötet, szerencsére abból a zsánerből, melyben mai napság igen sokan irnak.

Ime egy lírai verskötet. Első baja, hogy tele van világfájdalommal, de azért elolvassuk végig, csupán, hogy hálátlanoknak ne tartassunk. Meg-valljuk őszintén, épen a költészet rendeltetése miatt mi a világfájdalmat jogosult iak nem tartjuk; mert a költészet célja nem az, hogy lesújtson, ha-nem hogy felemelje az embert. Egy *Byron*-t sem azért olvasunk, hogy abból erőt m-ritsünk, hanem hogy csodáljuk a szellem azon tévedésében is nagyszerű nyilvánulását. Kis költőknél, akik nem bírnak byron-i lélekkel, nincs valami nevelésesebb, mint midőn költeményeiknek kilenc tizedrészében minden ok nélkül meg akarnak halni.

Ki merné pedig tagadni, ki figyelemmel ki-séri a líra utját, hogy ez a sötét életnézet egy csoport költőt tart mintegy rabszolgaságban. Pe-dig az élet most is az, a mi volt mindig, sőt a keresztény hit erősebb szárnyakat adhat a költő pegazusának. Egy sereg lírikus határozottan azon felfogásban él, hogy nagy frázis nélkül nagyot és szépet nem is lehet mondani. Ők is felemelked-

ft 79 kr, a multhoz mérten kevesebb 5140 ft 09 krral; hadmentességi díjat befizettek 331 ft 88 kr, most kevesebbet: 685 ft 91 krral. A kincstári adók befizetése körül, kivált a közvetlen adófizetők-nél, legnagyobb hátramaradás mutatkozik a bodrog-közi járásban.

Boch Pál, *Murga Timkó*, *Tkacs Pál*, *Gyurina Elek* és *Kiznik János*, hadkötelesek, kivételes nő-sülésre szóló engedelem megadásáért folyamodtak. Kérelmük kedvező elintéztést nyert.

Statiztika. A kir. kereskedelemügyi minis-ter mielőtt az 1891/92 évi úti költségvetés jóváhagyása tárgyában határozott volna tudni kívánta, hogy a vármegye területén mennyire rug azoknak az igavonóval nem bíró egyéneknek a száma, akik 0—10 ftig s 10—40 ftig terjedő állami adóval van-megróva, —ugyszintén kimutatni rendelte, hogy vármegyénkben hányan vannak azok a két igavonó-val bíró egyének, akik 0—10 ftig és 10 ftől 80 ftig terjedő állami adót fizetnek. A számvétség e feladatot végezvén találta, hogy az első kategó-riában említett adózók 0—10 ftig 39,564-en vannak s fizetnek 163,382 ft 56 krt, —a 10 40 ftig fize-tők száma: 8383, akik 141,211 ft 42 krral vannak megróva; — a második kategóriában említett adó-zók 0—10 ftig 6425-en vannak 49,564 ft 57 krnyi államadóval, 10—80 ftig pedig 7326-an, 174,066 ft 50 krnyi államadóval.

A kir. belügyminis-ter a bodroghközi járásban rendszeresített két második szolgabírói álláshoz nem adta beleegyezését.

A kir. földművelésügyi minis-ter S. a. Ujhely és T. Lúcz községek ivóvíz ügyének szakszereü megvizsgálása céljából *Barcza Károly* kultur mér-nökököt küldte ki.

Köztudomásra hozzuk, hogy Tokajban a március hónapban tartatni szokott, ugynevezett *gyümölcsoltói országos vásár* az idén nem március 16 án, hanem 23-án lesz.

Hírek a nagyvilágból.

Ferenc Ferdinánd főherceget a 26-ik drago-nyos ezred tulajdonosává nevezte ki a muszka cár. A bolgár hadügyminis-ter elrendelte, hogy a hadseregénél eddig használt orosz vezényszavak *bolgár* szavakkal helyettesítsenek.

A német vezérkar fejevé *Schlieffen* gróf tábor-nokot nevezte ki a császár.

Az influenza most Japánban pusztít, még pedig sokkal nagyobb erővel, mint a múlt évben minálunk.

Az új olasz kormány *Rudini* elnöksége alatt megalakult. A kabinet-változás nem érinti Olasz-orzágnak eddig követett külügyi politikáját. *Ru-dini* minis-terelnök rendületlen híve az európai hármass szövetségnek.

A föld kerekességén van 41 ezer-féle hírlap és folyóirat. vagyis minden 36,318 emberre jut egy újság. Ha az újság olvasás a műveltség ter-jedésének legfőbb módja: akkor a civilizáció élén az amerikai *Egyesült-államok* állanak, ahol egy lap 3081 emberre esik, utána Magyarország egy-egy lapra számítva 9558 olvasóval a nyolcadik helyre sorakozik, *Svájc*, *Dánia*, *Belgium*, *Hollandia*, *Német-ország*, *Franciaország*, bennünket, magyarokat meg-előznek, de utánunk következnek az olaszok, osztrákok, spanyolok oroszok. ésatöbbiek. Oroszország-

nek a földről, de csak azért, hogy távolról jövő ismeretlen hangjukkal megijesszék a földön élő embert. Olyanok ők, mint a jeget szóró, sötét fellegek, amelyek naplemente után tornyosultak, a mikor szivárvány már nem igen szokott kép-ződni. Az ily hangulatu költeményeket elolvassuk egyszer; másodsor olvas i próbatétel lenne, meg-venni rideg értelmű, fagyos szívű, világgyűlölő ember szokta.

Nagyobb baj ennél, hogy a költészet elfor-dult az élettől. Ez aztán nemcsak a komoly han-gulatból született költeményekre vonatkozik. A régi görög költészet ügyének tekinté foglalkozni a polgári, politikai, társadalmi szokásokkal, tör-vényekkel, általában az étellel, ugy hogy már *Arisztoteles* azt mondá; ha ismerni akarod a po-litikát, vagy az életet, olvasd a költőket. Az *Iliás* és *Odisszeából* az is tanulhat, a ki a görög nép izlését, öltözetét, fegyverzetét, építkezését akarja tanulmányozni, a mivel csak azt akarjuk kifejezni, hogy a költészetnek nem szabad kívül helyezni magát az életen. A legtöbb magyar költőnek baja épen az, hogy ezt figyelmen kívül hagyja; köl-teményeik egy szertelen álmodozás, egy ködkép, melyet ha a való sugara megérint, szerte foszla-nak. Roszul értené minket, ki ez állításban a materializmus sürgetését látná, mely szép lehet az emberben csak a sarat szerető zolaistánál, de mi, a kik a fentebb adott fogalom szerint is a költészetet másnak tekintjük — utálattal fordulunk el tőle. Csupán azt akarjuk ezzel kimondani, hogy az ily költészet épen tartalmatlansága miatt nem érheti el azon célt, hogy az olvasóra erkölcs-

ban már csak 100,341 emberre esik egy újság. Tehát nálunk az átlagos műveltség aránya az oroszországihoz mérten a kétszeresnél is kedvezőbb.

Hírek az országból.

Öfelsége a király Gödöllőn, f. hó 8-án, hatal-mas vadkant ejtett el a vadászaton. Hetven lépés-nyi távolságról lőtt s egy lövésre leterítette a pom-pás vadász-zsákmányt.

Erzsébet királyné ma egyhete reggel viruló egészségben királyi férjéhez Budapestre érkezett. Egyenesen Münchenből jött, ahol néhány napot töltött leányánál, *Gizella* főhercegasszonynál.

Az ezredéves ünnep formája fölött tanács-kozó „müpartolók köre” Budapestben abban állapo-dott meg, hogy emlékiratot intéz a kormányhoz a millenniumnak mily módon leendő megünneplése céljából. Többek közt javasolta, hogy nemzetközi kiállítás tartassék; az új országgyűlési palota akkor nyitassék meg; állítsanak föl Budapestben a *Sza-badság-szobor* és *Andrássy-szobor*. — Munkácson pedig az *Árpád* szobor. *Zsilinsky* Mihály csongrád vármegyei főispán indítványozta, hogy *Pusztaszeren* az ezredéves nemzeti ünnep alkalmából az or-szággyűlésnek mindkét háza ünnepi ülést tartson.

Hazánk népessége, átlagos számítás szerint, meg fogja közelíteni a 15,200,000-nyi lélekszámot. Ebbe a számba a horvát tartományok népessége nincs beleszámítva. A kivándorlás nélkül, mely körülbelül 300,000 honpolgártól fosztotta meg az országot, legalább is 15 és fél milliónyi lakosságra számíthatunk volna. A számbeli növekedés igyis 10⁰ nyi, mert az 1880 iki népszámlálás szerint csak 13,728,622 lélek volt a lakosság. Magyaror-szág és társországainak lakossága, megközelítő pontossággal 17,449,705 főre tehető. A lakosság-gyarapodása lélekszámban a magyar fajra legked-vezőbb. Az összes lakosság közt a magyar elem 54-33 százalékot tesz s kerekszámban 8,200,000 lélekre szaporodott, tehát erős abszolút többséget képvisel.

Hadik Sándor grótot, kormánypárti program-mal az újradí kerületben országgyűlési képviselővé választották.

Gazdasági kiállítás. Komárom város ipartes-tülete f. évi aug. hó 1 től szept. 1-ig gazdasági kiállítást rendez a mezőgazdasági, bányászati, er-dészeti, vegyészeti s élelmi cikkek-ből, úgyszintén a boripar, ruházati ipar, szövő és fonóipar, faipar, fémipar, házi és vegyes ipar köréhez tartozó ké-szműnyek-ből, — végül iparos-inások munkájából, mezőgazdasági g pek és szerszámokból, a világitás és közlekedés céljaira szolgáló eszközökből. Levél-beli tudakozódások a kiállítási bizottsághoz. Ko-máromba intézendők.

Levelezés.

Varnó, 1891. február 11.

Tek. Szerkesztő ur!

Sohasem írtam még vigabban, mint most ezt a kis farsangi tudósítást.

Tollam oly vidáman perceg a fehér lapon, mintha bájos keringődallam kíséretében lejtene valami szépnembeli tollal a karján... pardon... ujjaim között.

Ne tessék rajta csodálkozni, ha egy kissé bombasztikus kifejezések csúsznak be ebbe a tudó-sításba mert hát hogy tudnám én most a tolla-mat regulázni, mikor a lábom se akar ez idő sze-

fejlesztő hatással legyen, hogy gyönyörködve olvassuk: Gondolatot hogy ébresszen, mikor neki sincs gondolata. Hogy adjon tárgyat, mikor tárgy-talanságban szenved.

Szorosan összefügg ezzel, hogy sok költő, író bizonyos ferde felfogás által vezettetve soha másról, csak magáról énekel. Emlékiratoknál hol az események szoros összefüggésben állanak az író személyével, vagy különösen rajta fordulnak meg, ez elmaradhatatlan; kiváló szellemeknél is, mint egy *Petőfi* jól áll; mert itt a költő nagysága, eredetisége feledtetni velünk azt, ami közspendü tehetségeknél legalább is azt juttatja eszünkbe, hogy e nagy vilá-gon magukon kívül más megénekelni való tárgyat nem is igen találnak.

Nem kisebb megróvás alá esik, hogy köl-tőink a külsőalakra igen kevés gondot fordítanak. Több-zör van alkalmunk felsőhajtani egy költemény vagy elbeszélés olvasása közben: ez rosz szőrend, ez germanizmus! Már pedig a költészet külső for-mája, stílusa, szabályozója mintegy a prózának is. Az ífjukor különösen az, mely meleg szeretettel fordul a költői művek olvasásához! Nem mételeyező hatással vannak-e ránézve az ily magyartalanságok. Kivált ha azonos kifejezései a tartalomnak, mert van módunk látni azt is, sok író mindenben, csak nem magyar szellemben ir. Igaz, hogy vannak tárgyak, mik általánosak. A remény, szerelem *Geóthénél* is olyan, mint *Petőfinél*; mégis külön-választja a kettőt a két költő saját nemzeti géniusza. Akár hogyan szeretjük is az idegen költőket, el-végre is saját nemzeti viseletükben jelennek meg előttünk, mit a magyartól főképen megkövetelünk.

Folytatás a mellékleten.

rint a mindennapi rendes lépésekben haladni, hanem csak egyre holmi polkaütemben lépked.

Mindennek pedig az a magyarázata, hogy az a széles jókedv, a mi tegnap este a varannói kisdédóvá javára rendezett mulatságon hatalmába kerített, még a mai ájtatos napon sem akar alább hagyni; ezzel is dokumentálva, hogy az a tegnapi mulatság igen-igen jó volt.

De hát hogysis ne lett volna igen-igen jó, mikor ott a mulatságoknak rettegett ellensége, a petrezselyem árulás csufondáros vereséget szenvedett. Igaz, hogy a győzelem érdeme nem kizárólag a mienk, mert a nagy-mihályi szövetséges csapat* elszántan állott mellénk s hatalmas és az ellenséggel szemben tulerős rohamával a diadalt végre is megszerezte számunkra. Meg is kötöttük velük nyomban a győzelem után a svéd és dac-szövetség-et.

Mi is ott leszünk!

Különböztet a rut ellenség letiprását hatalmasan elősegíté az a kedves hölgytársaság is, melyért az ellenséggel szembeszálltunk.

Azok a kedves arcok, igéző tekintetek, kecses táncoló alakoskák, ha megjelentek szemünk előtt szívünkbe és ereinkbeuj bátorság és új erő szállott.

Tessék csak végigolvasni a táncosnőknek ezt a megörökítésre méltó névsorát: Antalóczy Margit, Buday Sándorné, Danyicsko Györgyné, Füzesséry Berta, Füzesséry Irén, Klaucek Ida, Kutrovics Ilona, Rákóczy Berta, Schvarcz Szidónia, Seliga Irén, Spinetti Károlyné, Strumpf Pálné, Takács Margit, Ureczky Margit, Ureczky Mariska, Valkovszky Ilona, Zékány Burzsi és Zékány Etelka és Valburga.

A nem táncoló hölgyek; Antalóczy Antalné, Cséri Hermanné, Csiszárík Gizella, Füzesséry Györgyné, Hunyor Emma k. a., Klaucek Károlyné, Ruzsicska Ferencné, Seliga Antalné, Szombathy Lászlóné dr.-né, Takács Istvánné, Ureczky Béláné, Walkovszky Mihályné és Werner Gyuláné, kik közül némelyik a csábító felhívásoknak alig bírva ellentállani, kevés híjja, hogy táncra nem perdült. Kedvett kapott itt a tánchoz mindenki s általános lett a jelszó az oszláskor, világos reggel:

Majd nemsokára folytatjuk!

A kisdédóvá ügye pedig a külön közölt kiutató szerint a szép mulatsághoz méltó anyagi sikert aratott.

Fogadják a nagylelkű adakozók e helyen is a rendezőség hálás köszönetét.

Atányi József dr.

Szerencs, 1891. febr. 12.

Tek. Szerkesztő ur!

A multkoriban megpendítettük azt az eszmét a Zemlén-ben, hogy ha a cukorgyári villamos lámpáknak nem a városbeli lakók számára világító fénye Szerencs sötét utcáin is, — legalább itt-ott, — egy kis petróleum-világosság előállítására buzdítaná az intező köröket, nagyon elkelve. A toronyóra rendbehozására megindított gyűjtésről is elismeréssel szoltunk; s most a hosszú pihenés után járásnak indult lomha óra ismét megállt, a farsangi bálozókkal tartva, kiknek a hamvázó-szerda mentő-ja után kedves a pihenés; a lámpák felállításának ügye pedig most kezdő gyors lépésekkel utját, meg-megzörgetve a közadakozás ajtaját. Miként sikerül a városi nemes tanács tervének kivitele, a világításra szolgáló alap létesítése? az

Ha nemzeti ruháinkat levettük: tartjuk meg nemzeti szellemünket. Így fogunk erősödni.

Ez utóbbiakat sürgetnénk tudományos irodalmunkban is. Több eredetiség, több magyar szellem, több világság! A tudósok szemmel tarthatják a külföld vezér szellemeit, sőt tanulniok kell tőlük, de ne úgy hogy kilenc disszertációjukból csináljanak egy tizediket. Esméiket szűrjék át magyar eszükön és szívükön, a mikor meg föltétlenül szükséges, hogy a tudós ne csak a könyvekből, hanem élő példákban tanuljon. Az atropológus ha a tahitikról akar írni, menjen közibük, ne úgy mint egy tudósunk, a ki pompás könyvet tákolt össze, pedig soha sem látott e néptörzsből egyet sem. Hogy a magyar ember a maga lábán is járhat, élő példa arra Hermann Ottó. A mit meg leírnak igyekezzenek, hogy ne csak sejtjük, hanem meg is értsük; ne gondolják hogy a tudományos jelzőre csak úgy lehet szert tenni, mint egy egyetemi tanár, a ki észjogot irt, mutatványul nyilván, hogy mire képes a kificamodott magyar nyelvérzék.

Ime pár panaszos szó, mit kályhánk melegénél összeirtunk. Lehet, hogy borongós, mint a téli idő, de olyanig az, mint hogy a zordon telet nyájas tavasz szokta követni.

Az igazság nevében beszéltünk, midőn e hibákat fölemeljük. Ha nem tudnánk, hogy iróinkban elég erő van a hibák elhagyására, nem szoltunk volna.

Ha úgy tesznek mint kértük: olvasó közönségük gyarapodik, s lesz erős nemzeti szellemünk.

Péter Mihály.

a közadakozáshoz (!) szoktatott közönséghez nem tartozik; azért csak dicsérettel említhetjük Erős János dr. közszeretben álló járás-orvosunknak ama buzgóságát, hogy maga kezdte meg az aláírásívek átnyújtását azoknak, kik a sötétség ellen-ségei, eme jelszóval: *legyen világosság!*

A törekvések férfias versenyében mindig van valami, mi a kívánt eredmény reménysugarával vigasztal. Most a hang (a toronyórát értem,) két harcra a világossággal, (a felállítandó petróleumlámpák fényére gondolok.) Hagyjuk az időre. Hiszen ugyanis elég villámvilágosság húzta itt össze e rövid farsangon a művelt közönség látóidegeit a nagy szálló emeleti dísztermében a nevezetes bálok alatt.

A mult hónapiról már volt szó. Ugyanahhoz hasonlítot, — sőt némelyek szerint felül is multa azt, a szerencsi társas-kör alapítókéjének gyarapítására febr. 7-én tartott táncvigalom, melyen a helybeli urnók és urak igen szép számmal vettek részt. A vendégek közt üdvözölhetjük Bernáth Bélát, a mádi kerület országgy. képviselőjét is.

Febr. 8-án a Klein féle nagy vendéglőben tartottak bált a szerencsi r. k. iskola javára. Nagyon vegyes volt; de külömben arra számítottak a rendezők, hogy az alsóbb néposztály is fellelje mulatsága helyét.

Febr. 9-én a cukorgyári alkalmazottak tettek ki magukért: a gyári betegsegítő alap javára tartották igen fényes táncvigalmukat. Katonazene mellett járták a táncot reggelig. A tánc terem és mellék-helyiségek tömve voltak.

E mulatságban a példás rend, minden várokozást kielégítő csinosság, a vendégek társaságának családias színezete legszebben hirdette a huszonöt villám-lámpa fényénél a megtestesült egyenlőséget. Kiváló izléssel kiállított szép táncrendjük is volt. — Tovább nem folytatom a levelet... Még a filokszerá pusztítása jönne tollam alá! Pedig az oly borzasztó ránk, szerencsiekre nézve, hogy a veszteségért sem a bálok káprázató fénye, sem pedig a pusztá vigasztalás erőtlensége nem ad kárpótlást; de még az sem, ha öránk ütni fog, s petróleum-lámpafénytel (pedig nem akartam megint az elejére térni!) járunk porban, sárban.

A Hegyalja hát igazán elmondhatja: Nesze, itt a farsang után a bójt.

Isten velünk!

P. S.

Különbélek.

(Öfelsége a király) jóvoltából Csurgovics János szalóki, Király Gyula koloniczai, Farkas Miklós vásárhelyi, Ferencsik András ladmaczi g. k. lelkészek 30—30 fnyi, — Denyancsik András csicsókai, Gyömbér György mogyoróskai, Varga József málczai, Rudi János a.-jablonkai, Tóth Endre garanyi, Csompely Ede havaji, Csanda János or.-kászmeri, Csengery Pál beretói tanítók pedig 15—15 fnyi kegyes adományt kaptak.

(Személyi hírek) Fejes István, s.-a.-ujhelyi lelkész és Mitrovics Gyula főiskolai tanár, mint a ref. egyetemes konvent tagjai, a konvent részéről a zsinatot előkészítő iskolauügyi bizottságba szintén kiküldetvén, e célból f. hó 4—5-én a bizottságnak többi tagjaival Budapesten tanácskoztak. — Löley Sándor dr., gálszécsi kir. járásbírósi aljegyző, két hónapra kisegítőül a homonnai kir. járásbíróshoz helyeztetett át. — Szedlák István királyhelmecezi kir. aljárásbíró, a nyiregyházi kir. törvényszékhez alügyészszé neveztetett ki. — Frimmel Aladár dr., az ujhelyi gimnáziumnak volt helyettes tanára, a közokt. minister által rendes tanárrá neveztetvén ki, Zsolnára helyeztetett át.

(Időjárás) dolgában ez a hét nevezetes arról, hogy hétfőn, kedden délfelé 8 fokos melegben sütkezünk, a hőmérséklet ingadozása 13—14 foknyi volt, amennyiben a reggelent még 5—6 fokos hideg délután felszökken 0 R. fölé a 8—9 fokig. A gyönyörű napsütés, szélesdedes idő tartott még csütörtökön is, habár ebben az évben csütörtökre viradólág volt a legerősebb hideg, vagyis 13 R. fok. Pénteken megenyhült a csikorgó hideg; egész nap borult, tegnapi ismét szépen kiderült, de a hőmérő nem bírta feljebb vinni az 1 R. foknyi melegnél.

(Városi ügyek.) A folyó hó 4-én tartott képviselő testületi közgyűlés nevezetesebb tárgyai következők voltak; indítvány következtében az első fokú hatóság megkerestetni határozatott, hogy a belváros területén mindazon háztulajdonosok, kiknek házain eresz csatorna nincsen, ennek kiépítésére az építkezési szabályrendelet értelmében köteleztessenek.* — A vármegye törvényhatóságának a folyó évi költségvetés jóváhagyására vonatkozó határozata tudomásul vétetvén, az adójegyző a vármegyei pótdadónak külön kivetésére és kezelésére utasított. — Ambrózy Nándornak a lakatya építésére felvett 25000 ftos költsön kieszközlése közül felmerült kész kiadásai kiutaltattak. — A nm. pénzügyministeriumnak a regále-kartalánitása fejében megállapított öszszegnek kiuta-

* Első sorban fog példát adni, gondoljuk, maga a város-háza, melynek tetejéről olvadáskor szinte ömlik alá a hó a gyalogjáróra.

lása tárgyában kelt intézvénye alapján megbízott a város előjárósága, hogy a 18150 ft értékű kötményezett kötvényt, 30 ft kézpénzt és ezen öszszegnek egy évi kamatai fejében 816 ft 74 krt a helybeli m. kir. adóhivatalnál vegye fel. — A s.-a.-ujhelyi polgári olvasókör, továbbá a honvéd altisztek által rendezett táncmulatságokra a színház terme díjtalanul átengedtetett. — A kisdédóvá folyó évi máju: 1-én fogvány megnyitattni, az óvónői állásra a pályázat kihirdetettini rendeltetett. — Felenek Ádámnak és Székely Eleknek a gazdai állás betöltésére vonatkozó határozat ellen beadott felebbezése másod elbírálás végett felterjesztetni határozatott. — Végül Kelner Sámuel rendőr-mesternek 150 ft évi pótdíj megszavaztatott.

(Farsang vége.) A barancsi balyu-bálról nemcsak tudósítást kaptunk, hanem egy összehasonlító bírálatot is a régi jó idők s a mai divatos kor mulatságairól. Ime a bölcs beszéd: Barancson a f. hó 9-én lefolyt házi-mulatságról, amely oly hamisítatlan magyaros jókedvben, igazi vendégiszere-tel mellett, kitartó lelkesedéssel egész világos reggelig tartott, mielőtt a jelenvolt szépek szokásos névsorát közölném, engedje meg szerkesztő úr, hogy az effajta mulatságokról röviden s általános-ságban szóljak. Hogy csakugyan jobb volt-e a régi világ, mint azt a mi kedves öregjeink szokták mondogatni, vagy talán csak ők tanulták meg — egy hosszú életen át — jobban ismerni a világot: erre a mai kor szülötte nehezen tud feleletet adni; annyi azonban bizonyos, hogy az a valódi magyaros vendégiszere-tet, mely e haza határain túl is hírnevet szerzett a magyarnak, ez idő szerint csaknem kihalóban van. — Ma már a társas összejö-vetelek, a tágabb értelemben vett házi mulatságok, a társadalomnak eme fénypontjai, számra nézve nagyon megcsökkentek, mivel ma csak bálozni a divat, s hogyan? (pompával, fényüzéssel, tulszárnyalva a tehetséget!) mennyivel szebb dolog pedig a háziasság jellegével felruházott mulatságok célja és eredménye, hol módunkban van elsajátítani a nemes vendégiszere-tet fogalmának gyakorlását, megismerkedni egymással úgy, aminők a közéletben vagyunk; mert itt, hol elv az egyenlőség: az egyszerűség természetes mezében tanulja megismer-ni férfi a nőt — fesztelen társalgásban, otthonos viselkedésben nő a férfit. S vajlon mi teszi boldoggá az életet? Az uszály, brüsszeli csipke, a puff, a diadém; vagy a frakk, klakk, lakk-e? Nem, mélyentisztelt olvasó, a csillagot nem kell prizmán nézni, hogy tündökölni lássuk; a rózsának nem kell ylang-ylang, hogy illatozzon, valamint nem kell a teremtés remekének, a nőnek sem, fény, cicoma, hogy hódolatunkat kiérdemelje. Lám, a fülemile a maga egyszerűségében is a költők ma-dara. Igaz, hogy a páva is az, hanem a — pénz-költőké. Jaj annak, ki ez utóbbit veszi mintaképül. Nem ok nélkül hasonlítja a példabeszéd a mai házasságot a rántott csibe feltálat darabjához, melyről csak a gazdasszony tudja, hogy milyen része az a csibének; éppen így vagyunk bál alatt és bál után a mai divatnak élő nőkkel szemben. S vala-mint a férfit jelleme, a nőt csak szíve nemessége teszi azzá, aminek lennie kell, t. i. remekké: ép-űgy, ha megmaradunk az egyszerűség mezében s nem fő elöttünk a divat ezernyi félszerege, nem lesz alkalma a jövő emberének ily anyagot fel-dolgozni:

A férfi, a nő, a fogat,
Mind új divatot mutogat,
S reggel — kopog az uszoros. . .
Ez budapesti szokás.

Nem tévedek, azt hiszem, ha egy-némely bál felett elsőbbséget adok a házi jellegű mulatságok-nak, mely előbbinek bővös képe meglehetősen hűvös arra nézve, hogy szívet-leket igézzon, ma-radandóan legalább nem, vagy csak elvétve. — A maga egyszerűségében is kitünően sikerült volt a barancsi mulatság is, mely balyu-bál mintájára volt szervezve Teszár Pál és Palánky István és kedves nejeik buzgólkodása folytán Püspöky Imre urila-kának helyiségeiben. Sokáig kedves lesz a jelen-lévdők emlékében e szép mulatság, hacsak a mi kedves, zamatos humorú Imre bátyánk azt egy ujjabb muri-val el nem feledteti velünk. — Külön-ben cigány s jó bor mellett és lukullusi asztal körül jelen voltak a már említettekön kívül: Rosz-náky Gusztávné, Egreczky Péterné, Megyesi áll. főné és Duka Albertné urnók; továbbá Majorossy Mariska és Paula, Pékány Rózika, Rosznáky Bella és Mariska, Marschalko Ida, Palásthy Ilona, Wag-ner Aranka kisasszonyok, ugyszintben nevezett úr-nők családfoi s számos fiatal ember kitünő jó kedvvel. — Kir.-Helmecezi úrjak: f. hó 10-én a rom. kat. iskola helyiségeben családias jellegű mulat-ságra gyűlt egybe Kir. Helmecei intelligenciájának legnagyobb része, hogy még egyszer hódoljon Karneval hercegnek, akinek rövid uralkodása a következő nappal már véget ért. A kedélyes mu-latság egész hajnalig tartott s a vendégek egy kellemesen eltöltött éj emlékével távoztak el, di-csérve Paulleski Ferenc főrendező, kinek legna-gyobb érdeme volt a mulatság létrejöttében. Jelen-voltak: Benkő Erzsike, Évva Ilona, Elek Vilma, Frieder Klára és Sarolta, Hatvány Gizella, Répási Anna, Steinfeld Irén, Szépfői Gizella, Suszter Má-

lika, Thein Ida, Adlerné, Alterné, özv. Bányay Albertné, Frider dr.-né, Kemechey Jánosné és Bertalané, Marossy dr.-né, Nemthy Ödöné, Szük Ö.-né, Vitányiné, Zinneré. — *Gálszécsből írják*: F. hó 8-án a helybeli polgárság, felerészben a Gálszécsen létesítendő kisdudó építése alapjának növelésére, felerészben pedig a gálszécsi polgári olvasókönyvtárának gyarapítására sikerült táncmulatságot rendezett, melyen az első négyest 16 pár táncolta. A nemes cél iránt való lelkesülés különben onnan is kitünik, hogy a táncost tiszta jövedelme 52 ft volt. A rendes díjon felülfizettek: Rosznáky Gusztáv 1 ft, Fábry Béla 1 ft, Kochs Gábor 1 ft, Walkovits György 1 ft, N. N. 1 ft, Andrejkovics Pál, Nádassy Bertalan, Juhász Pál, Pattenheiser Máttyás 50—50 krt; összesen 7 ftot. — *S. Patakon* a farsang nem volt nagyon vig, csupán egy mulatsággal örvendeztette meg a fiatalokat, a Jan. 10. iktifusági bállal, s ez is hangversenyyel volt összekötve, mintha egy bál, magában véve, már nem is bírna elég vonzóerővel. Szinte úgy látszik, mintha be akarna válni ez a diaknóta: „Kihalt Patakon a jókedv!” — De nem addig a. A jogászok ezt nem engedhetik, s ennek bizonyításul a félbőjtöt egy táncestével avatják fel febr. 14-én. E bál különben az új jogász-elnök, *Mogyorósi Bertalan* székfoglalója akar lenni; ő is, mint elődje bebizonyította, meg akarja mutatni, hogy méltó utód, aki szívén viseli a jogászoknak szellemi és erkölcsi érdekeit, s ez az oka, hogy mi szombat este mulatni fogunk! — A korcsolya-évad még tart s mindig nagy látogatottságnak örvend; minden fiatal lány korcsolyázik, a ki nem tudott is, mostanra már megtanult. Könnyű itt megtanulni, a hol anynyi a vezető, tanító! — *Homonnán* az ottani úri közönség f. hó 1-én, *Lipthay Ferenc* pénzügyi biztos vendégszerető házában sikerült pikniket rendezett, melyen a négyeseket 16 pár táncolta. — *A városlipósi színház* teremben hétfőn este zajlott le a helybeli m. kir. honvédelmiszték bálja. Az izlésesen feldiszipített tágas terem kellemes hatást gyakorolt a belépőre; de még inkább az az előzékenység, melylyel a fardhatatlan és buzgó rendezőség minden egyes tagja a *szécsényi* vendég-sereget fogadta. És ennek az igyekezetnek lehet tudni azt, hogy az est, elejétől végig, olyan *magyaros* élénk jókedvvel folyt le. Örömmel legeltethették szemüket a táncosok a nem nagyszámú, de csinos táncolni vágyó hölgyeken, akiknek bizony-bizony alig volt alkalmuk csak egy kicsit is pihenni; a fülbemászó cigányzene mellett roptak az első csárdástól kivilágoskiviradtig! A páholyokat szüntűl megöltötte városunk intelligens közönsége, lenni a teremben pedig a számos közös hadseregbeli, honvédségi és *szécsényi* ruhák tarka és kedves képet nyújtottak. A bál sikere mindenesetre *Sebeők* Antalné dr.-né önagságának, mint bál-nyának legkötelező szívesége, utólrhetetlen kedvessége folytán érte el azt az eredményt, hogy mindannyian egy kellemesen eltöltött est emlékével térünk nyugalomra. Lapunk tudósítója nem hagyhatja ez alkalommal, jóllehet ez nem idevágó dolog, említetlenül *Mányi Lajos* zenekarának ama kvalifikálhatatlan eljárását, amit az étteremben elkövetett. Alig játszott a vacsora alatt két nótát, már is tényezőzni kezdett; tényezőzés után azonnal kikötődött az étteremből, otthagya a hölgyeket vacsorázni zeneszó nélkül. — *A szerencsi bátról* *) még a következő tudósítást kaptuk: A szerencsi társas-kör, a mi társadalmi életünkben ez a hézagot pótló s már eddig is életrevalónak bizonyult egyesület, alapítókéjének gyarapítására, f. hó 7-én, a szerencsi nagy szállónak villámfényével tündériesen világított termeiben, pompás sikerű táncvigalmat rendezett. A gyönyörű és izlésteljesen díszített tánc terem parkettjén adott találkát ez alkalommal egymásnak Szerencs s vidéke rohamosan növekvő intelligenciájának színe-java. A villámos lámpák sűrű fényével erősen vetélkedő szép szemek ragyogásától kellemesen elkáprázott fekete frakkosok serege lázas lelkesültséggel s kitartással igyekezett felhasználni a kedves alkalmat, hogy a helybeli jól szervezett cigány-zene hangjai mellett vígan búcsúzzon el *Karneval* hercegnek ezidei rövid, de Szerencsen zajos uralmától. A négyeseket 26—30 pár táncolta; s a reggeli felhőtlen tiszta égről kelő nap mosolya még csárdás mellett találta a kedves emlékü mulatságon jól összehangolt társaságot. Szünőrákor a nagy kényelemmel berendezett éttermekben letelepedett szép társaság, hódolva a magyarok ősi szokásának, talpraesett tósztokkal fűszerezte a legfinnyásabb igényeket is kielégített vacsorát, melynek folyamán lelkes ovációkban részesítette a mulatságra lejtő s rövid idő alatt az egész kerület osztatlan szeretetét s becsülését megszerzett képviselőjét, *Bernáth Bélát*. A táncoló hölgyek között voltak: *Appelman Károlyné*, *Csáky Gézáné*, *Erős Jánosné*, *Füzesséry Ödöné*, (*Tokajból*), *ifj. Jenney Józsefné*, *Kappel Károlyné*, *Máttyay Béláné*, *Mattyasovszky Kálmáné*, *Molnár Jánosné*, (*Mád*), *Rochlitz Dezsőné*, *Vitányi Bertalané*, *Blaidswyer Klárika*, *Bodolay Etelka*, *Dubán Mariska*, *Fábián Irén*, (*Rozsnyó*), *Molnár Sárika*, *Rácz Erzsike*, a *Rozman-nővérek* (*A. Szántórol*), *Vitányi Karola*, *Zákó Jolánka* s még többek. A

mulatság anyagilag is sikerült, a mennyiben a jövedelem a 100 ftot jóval meghaladta.

(*Műkedvelő színelőadás.*) A s.-a.-ujhelyi iparos ifjak f. h. 7-én beállottak a „szép mesterségek” gyakorlásába. Önképző és betegsegítő egyesületük javára, részben pedig a s.-a.-ujhelyi árvaház alapgyarapítására, táncmulatságot, ezt megelőzőleg esteli 7 kor színi előadást rendeztek. Színre került *Szigligetinek* ismert népszínműve a *Csikós*, dalokkal és táncokkal. A mindkét nemen lévő számos, nagyobb és kisebb szereplők egytől-egyig az iparos osztályhoz tartozókból szállottak sikra, s mondatom emberül megállták helyeiket! A „hölgyek” sorában *Bodó Mariska*, *Tarcsák Mariska*, *Plóth Mariska*, *Plóth Margit*, *Dolenszky Jozefin*, *Hornyák Mariska*, *Pécsi Irma*, *Bodó Teréz*, *Horkay Otília*, *Moravec Matild* és *Gize'a*. — az „urak” csapatában *Miklósi Máttyás*, *Ádám Antal*, *Tinka Kálmán*, *Főző József*, *Lukács János*, *Hajtó János*, *Horkay Miklós*, *ifj. Plóth Ignác*, *Csehy Gyula*, *Schwarz Lipót*, *Bodnár Károly*, *Stercz Jenő*, *Polonetzky Viktor*, *Freistadt József*, *Szeidovics Gyula* és *Ferenc Kovács János* és *József*, *Portis Károly* és *Gyula* versenyeztek a babérért, — és mi mindannyiuk számára kész örömmel nyújtjuk oda az elismerés koszorúját. Valóban nemcsak figyelmet, de álmélkodást is keltett az a precíz, kerekded, öszszevágó s elejétől kezdve a végig eleven tempóban haladó előadás, mely minden részletében dícsérte úgy a rendezőnek mesteri kezét, mint a szereplők tanulmányosságát. *Tarcsák Mariska* kellemes, érzésselteli énekeért s játékaért, *Plóth Margit* ügyes mókázásáért sűrű tapsot arattak; *Főző József* a csikóst, *Lukács János* Andris bojtárt, *Ádám Antal* *Benczét*, *Horkay Miklós* szárnyait, *Stercz Jenő* Zsorzot jellemző, eredeti fel fogással ábrázolták. A közönség, mely a színháznak minden zugát, még a kakasulót is, a szorongásig megtöltötte, nem volt fukar a tapsban, kihívásban, éljenzésben, — sőt az elismerés adójának narancs- és citrom dobással való nyilvánításában sem. Esteli 11-kor *Tália* karosszékét *Terpszihore-ma* foglalta el s kivilágos-kiviradtig gyönyörködött a táncolóknak vidám, eleven, tarka képében. A diadalmas műkedvelők felbuzdulva az első debuszírozásnak anyagi és erkölcsi szép sikereitől, mint halljuk, a *Csikós* t. arra alkalmas időben ismételni szándékoznak.

(*Országos vásár.*) A f. hó 9-iki *Apollónia*-vásár, bár 6—7 fokos hideg és lányai magas hó volt, forgalom dolgában felülmúlta a legnépesebb nyári vásárt is. Különösen szarvasmarhát hajtottak föl tömegtelen mennyiségben úgy, hogy az ország minden részéből összesereglett kepecsek mintegy 1300 darabot vásároltak össze. A lovak csekélyebb számban és hitványabb minőségben kerültek eladásra; nem különben keveset érő vásárt csaptak az iparosok is. A rendőrségnek kevés dolga akadt, mert lopás nem történt; egyébiránt kilenc gyanus az ismert firmát jó előre ártatlanná tett, úgy, hogy a vásár idejére kóterbe tétette őket.

(*Esküvők.*) *Feldmann Bert*, kassai ruhakereskedő, ma esküszik örök hűséget *Mikóháza* *Glück* Janka kisasszonynak. — *Wohl Márkusz* dr., sáros-pataki orvos, e hó 10-én vezette oltárhoz *Balkányi Berta* kisasszonyt *Kassán* — *Weinhändler* *Jakab* mádi birtokos és borkereskedőnek leánya, *Aranka*, f. hó 17-én esküszik örök hűséget *Sommer Ignác* nagykanizsai birtokosnak. — *Irsa József*, vasuti gyártelepi hivatalnok, f. hó 7-én vezette oltárhoz *Szabó Bella* kisasszonyt, *Szabó Sándor* gyártelepi hivatalnoknak kedves leányát.

(*Honvédek elszállásolása.*) A jövő márciusban mintegy 300 főnyi honvéd legénység vonul be kiképzés céljából több havi időre Ujhelybe. Így tehát közönségünknek bőven kijut a beszállásolás kénytelen-kelletlen terhéből.

(*Kivándorlók sorsa.*) A zakányi állomáson e napokon kilenc amerikai kivándorlót s egy *Berger* Izrael nevű ügynököt fogott el a csendőrség. A dolog úgy jutott a csendőrség tudomására, hogy nevezett ügynök a fiumei vonat egyik kalauzának 6 ftot ajándékozott azért, hogy ne tünjék fel neki, ha minden héten anyyi emberrel utazik a vonalon. A becsületes kalauz gyanusnak találta a dolgot s azonnal átadta a pénzt a csendőrségnek. A csendőrség figyelemmel kísérte *Berger* ügynököt s éppen akkor fogta el, mikor a jegyket váltotta Fiuméba. Valamennyit bekísérte a csurgói (Somogyvármegye) szolgabíróhoz, hol az ügynök még azt is tagadta, hogy azokat az embereket ismeri, vizont azok tagadták, hogy Amerikába készülnek, s azt állították hogy csak munkakeresésre indultak. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy a kivándorlók a gálszécsi és nagy-mihályi járásból való tótok, kik között katonakötelesek is vannak. A lépre csalt kivándorlókat haza toloncolták, az ügynök urat pedig átadták a bíróságnak. — *Micskó János*, *Zvolaszki János* t.-terebesi, *Domisze Mihály*, *Kutlik György* és *Horovicz Pinkász* szolyvai, *Koba András* és *Koba János* vásárhelyi lakosokat, önkéntes kivándorlás miatt, tartóztatta föl a rendőrség és haza toloncoltatta. — E helyütt felemlítjük, hogy *Reich Mór* lagmaczi lakost, kiról lapunk mult számában emlékeztünk meg, hogy az amerikai kivándorlást oly sikeresen mozdította elő, az ujhelyi főszolgabíró két havi

elzárásra és 300 ft pénzbüntetésre ítélte. Ezt az ítéletet az alispán második fokban jóváhagyta.

(*Kérdemesült jegyzők.*) *Id. Korocz András*, *Megyasszó* községnek 56 év óta jegyzője és *Adamovics József*, h.-németi jegyző, aki most tölti be szolgálatának 50 ik évét, aggkorukra való hivatkozással nyugdíjaztatásukat kérelmezték.

(*Helyettesítés.*) *Lászlóffy Antal*, *Monok* községnek 48 évig volt jegyzője, még a mult hó 30-án rövid szenvedés után elhalálozván, a jegyzői teendők ellátásával ideiglenesen *Bodolay Józsefet* bizta meg a járás főszolgabírája.

(*Eljegyzés.*) *Nassel Antal*, cukorgyári tisztviselő, *Szerencsen* e napokban jegyezte el *Gombos Márta* pósta- és táviró kezelő kisasszonyt.

(*Rendőri hírek.*) *Bajzát Ferenc* 12 éves csizmadia inas, e napokban egy észrevétlen pillanatban *Róth Ignác* Csillag-utcai boltjába lopódzott és a pénzes fiókot mindenestől ellopta, s azután a hóba elásta. Elfogatása után erős faggatásra voltotta ki tettét. — *Takács György*, kovács-segéd *Szabó Mihály* kollegájának óráját lopta el, a miért a rendőrséghez, onnan pedig a bírósághoz került.

(*Folyamszabályozás.*) *Tisza-Lúczról* írják: A holt *Tisza* medrét *Kesznyéten* község mellett, a *Sajó* betorkollása felett, kormányrendelet következtében, a tokaji folyam-mérnöki hivatal áttölteti, s így a *Tisza* holt medre *T. Lúcztól* *Kesznyétenig* teljesen el lesz zárva. Nagy kérdés, vajon ez az intézkedés nem fog-e a *T. kta-közi* birtokosok által megtámadtatni; mert sem a hatóságoknak, sem egyeseknek nincs tudomása arról, hol fognak hát a *Takta-közi* vizek és miként fognak levezettetni; nem fog-e a szabályozás által a vízjárta vidék még több kárt szenvedni. Legkényelmetlenebbül hat ez az intézkedés *T. Lúcz* község lakosságára. Ez a község a *Tisza* parton magas dombon épült s fekvésénél fogva szép jövőnek nézett elébe; de szabályozták a *Tiszát* s a dobi átmetszéssel *T. Lúcz* víz nélkül maradt, mert a folytonos iszapolás következtében a meder feneké annyira emelkedett, hogy alacsony vizállásnál a régi mederbe víz nem jut. 1889-ben *T. Lúcz* és *T. Dob* között a medret erős gáttal látták el, úgy hogy a *Tiszából* már semmi körülmények közt sem kaphat a régi meder vizet. Eltekintve attól, hogy a faszegény alvidékre nézve oly fontos és régen virágzó épületfa-kereskedés folyóvíz hiánya miatt pang: sokkal fontosabb a dolog közegészségügyi része, mert a meder áttöltések miatt a holt meder nem élő víz többé; hanem posvány, s mert *T. Lúczon* ivásra és főzésre alkalmas víz nincs, ember, állat a búzós állott *Tisza*-viz fogyasztására van utalva. Tudósítónk avval végzi, hogy a járás éber főszolgabírája e tárgyban s kellő időben megtette jelentését s reméli, hogy az arra hivatott hatóság nem fogja megengedni, hogy egy virágzó község a terbevetett módon elpusztuljon s népe földönfutóvá tétessék.

(*Érdekes adatokat olvasunk*) a kir.-helmecei vár régmultjából *Ballagi Aladár* dr. értekezésében. A m. tud. akadémia II. osztályában tartott előadásán ugyanis arról szólt: „Miképp mentek végbe a házasságkötések a XVII. században Magyarországon.” Társas életünknek akkori fejletlenségét semmi sem bizonyítja annyira, mint a házasságok története. Felsőbb körökben ridegen érvényesült a faj- és vagyontartás elve. Az egyéniség minden jogát megsemmisítette a függő viszony, melyben a házassalandók szüleikkel szemben voltak. Számos történelmi példa mutatja, hogy két engedelmes teremtés törvényül tiszteli szüleinek akaratát s jóformán tisztában vannak választásukkal, mielőtt meglátták volna egymást. Meg lévén a *kisasszony-látás*, az ifju családja valamely tekintélyes tagját kérőül küldi a leányos házhoz. Kedvező válasz esetén kitűzték a kézfogó vagy gyűrűváltási *hittés* idejét, mely alkalommal a pap adta össze a jegyeseket, akik attól fogva már hitestársak, de nem kelnek egybe. Mert a mátká-kézfogó után még jó ideig, néha két esztendeig, is otthon maradt s asszony ugyan, de leányfővel. A vőlegény és atyafiai tűzték ki a lakodalom napját, mely minden rendüeknél a tőlük telhető legnagyobb pompával ment végbe. A vendégek mindannyian szolgahadtól környezve, tömörked kocsival jelentek meg. *Thurzó Borbálának Erdődy Kristóf* gróffal tartott lakzóján 2621 főnyi kísérettel s 4324 lóval jelentek meg a főurak. Elfogyasztottak 40 ökröt, 19 tehenet, 140 borjut, 350 bárányt, 200 disznót, 30 bölényt, 30 őzet, 1400 tyukot, 6000 tojást, 650 akó bort, 295 akó sört stb. A legfényesebb főuri lakodalmat *Thurzó György nádor özvegye, Csobor Erzsébet*, rendezte fiának egybekelése alkalmával, 1618 ban, a helmecei várban, mely csak készpénzben, a mai értékkel számítva, több mint százezer forintba került.

(*A nap hossza*) február folyamán egy óra és huszonhárom perccel növekszik.

(*A s.-pataki népbank*) febr. 17-én tartja évi közgyűlést. A mult évi mérleg, mint nekünk írják, 20,000 ft tiszta jövedelmet mutat fel.

(*A s.-pataki főiskolának*) pénzüri számadását az igazgató tanács átvizsgálván úgy találta, hogy a bevétel volt: 134,624 ft 61 kr., a kiadás 122,998 ft 09 kr, így a maradék, melynek egy részét tőkésítik, 11,636 ft 52 kr. — Ugyanevvel az alkalom-

*) L. Levelezés c. rovatunkat is.

mal Kun Bertalan püspök, főiskolai egyházi főgondnok, sorba látogatta az egyes osztályokat és személyesen győződött meg a tanítás menetéről.

(Reményi Ede), a magyar Paganini, e hó végén szomszédságunkban Kassán, Miskolczon és Nyiregyháza hangversenyezni fog.

(Difteritisz). A tokaji járás főszolgabírája elrendelte, hogy f. hó 9-től számított két hétig, illetve további rendelkezésig O. Liszán az összes iskolákban a tanítás szüneteljen; mert a difteritisz pusztit s már eddig is többeket elragadott az apró gyermekek közül.

(Névváltoztatás). Sstak Mihály, n. azari illetőségű temesvári lakos vezetéknévét, a belügyminiszter engedélyével, a belügyminiszter engedélyével, Ssekely-re változtatta. — Kadlecsovics András, dobavodai illetőségű s. a. -ujhelyi lakosnak, valamint Mária nevű kiskorú leányának, hogy nevük Kálnai-ra változtassák; — ugyiszintén Weiss Soma tokaji lakos, valamint Róza és Andor vezetéknévűk Hajnal-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

(Kütiintetés.) Nagy és tegyük hozzá méltó kütiintetés érte Mauthner Ödön budapesti magkereskedőt, kinek a hazai magkereskedés és mezőgazdaság előmozdítása körül szerzett érdemet minden gazdá elött ismeretesek. Ő Felsége a király ugyanis az érdemes céget, mely a tavalyi bécsi gazdasági és erdészeti kiállításon magvaival valamennyi versenyző közt a legnagyobb díjat, a díszokmányt nyerte, most a Ferenc József rend lovag keresztjével tüntette ki. Őszintén örülünk a magyar termények diadálával és a magyar cég megérdemelt kütiintetésének.

(Tanoncul felvétetik) egy fiu ki legalább 3—4 gimnáziumot végzett, Malártsik György fűszer és vegyes kereskedésében, S. a. -Ujhelyben.

(Egy igen jó karban lévő zongora) jutányos áron kapható, tudakozódni lehet e lapok kiadóhivatalában.

Irodalom.

Zempléni Árpád, lapunknak Imrei Árpád néven ösmert munkatársa és vármegyének Tályán született egyik szépreményű fia, Önvád cím alatt összegyűjtött verskötetere hirdeti előfizetést. Kötetével két célt óhajtat elérni: egy-két tiszta, bensős hanggal járulni a magyar nemzeti költészethez, s az elfogulatlan kritikából megtudni, hogy mennyiben közelítette meg vezérül eszményét. A kötet 8—9 iven, sima velin papíron, elegáns tiszta nyomással huszötóra fog megjelenni. Füzött példány ára 50 krajcár. Megrendelések f. évi március 15-éig bészáról a költő lakására (Budapest VI., Nagy János-utca 17. sz.) jálá küldendők. Gyűjtőknek 10 előfizetés után tiszteletpéldány jár. Derék munkatársunknak ezt a szép vállalatát melegen ajánljuk a t. olvasó közönség ügyeszeretetébe.

Varga Lajos s. -pataki teól. tanár Egyháztörténetének III. kötetéből, mely a XIX. század egyházi mozgalmait rajzolja, megjelent az első füzet, 10 iveni terjedelemben. Ára: ?

A Vasárnapi Ujság február hó 8-iki száma a következő tartalommal jelent meg: „Az esztergomi gyázznap.” (Két képpel: 1. Simor János hercegprímás a ravatalon. 2. A temetési menet elindulása a vizvárosi templomból. Goró Lajos eredeti rajza.) — „Fekete Pista.” Székely népballada. Közli Mezőssy Béla. — „Vén emberek nyara.” Elbeszélés, írta Jókai Mór. — „Baldwin herceg temetése.” (Két képpel.) — „A vilámmosság csodái.” — „A hó alatt.” Elbeszélés Jermolov Ivántól. — „A nők Amerikában.” Sz. E. -től. — „Aristoteles most fölfedezett kézírata.” (3 képpel.) — „A zölyom-brezói vasgyár.” (2 képpel.) — „Szathmáry Látókőznye búcsú-jubiléuma.” — (2 képpel.) — „Delibes Leo.” (Arczképpel.) — „Benedek Lajos.” (Arczképpel.) — „Hawaii új királynője.” (Képpel.) — „A Lémau-tó partjáról.” Genü levél. Sz. M. -től. — „Báró Jeszenák János 1849. okt. történeti emléke. Régi honvédtől. — „Nehány szó a divatról.” (2 képpel.) — „Közintézetek és egyesületek.” — Sakkjáték. — Képtalány. — Egyveleg. — Halálhírek. — Szerkesztői mondanivaló. — Heti naptár.

A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 ft, a Polittikai Ujdonságokékal együtt 3 ft. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb ujság magyar nép számára, félfévre 1 ft.

Egyesületi és társas élet.

Az idegen hangzású zempléni község-nevek átmagyarosítása.

VII.

11. Jalova. E község eredetét és elnevezését szóhadgyomány szerint onnét vette, hogy egy fiatal házaspár a régi Sztarina községben lakván, a férfi a családbeliekkel, különösen pedig anyósával, semmiképen sem egyezhetett. Elhagyta tehát családi tüzhelyét s nevével egy félreeső völgyecskében épített magának házat. Az új lakóhelyen a fiatal házaspár boldogan élt volna; de fájdalom a családi boldogsághoz hiányzott a szülők öröme, a gyermek. Ezért a családbeliek az asszonyt elnevezték Jalova-nak, ami annyit jelent, hogy meddő. Később többen is letelepedtek e kies völgyben s községet alakítottak, de a községen rajta száradt a Jalova név. Magyar neve lehetne: Meddő. (Jalova.)

12. Alsó-Jablonka. Ezen község Felső-Jablonka községgel egy telepítvényt képezhetett s keletkezőkor határában sok vadalmafa lehetett, mint azt elnevezése is mutatja és a község régi pecsétjén látható egy almafa rajza bizonyítja. Jablonka magyarul annyit jelent mint almafa. Magyar elnevezése jól hangzanék így: Alsó-Almás. (Jablonka.)

13. Felső-Jablonka: Felső-Almás. (Jablonka.)

14. Kálna s Rosztoha. Ez a község nevét a Kálna orosz szótól nyerte, mely magyarul azt jelenti, hogy fodorjávör. Lehetne: Fodor-Jávör. (Kálna-Rosztoha.)

15. Klenova. Ezen község eredetéről s elnevezéséről semmiféle szóhadgyomány, vagy másféle adat nincsen. Szónyomozat szerint Klenova magyarul annyit jelent, hogy juharfából való. Magyarul elnevezhető így: Juhar. (Jávorfalva v. Juharos.)

16. Kolonicza. Ezen község elnevezését a határában otthonos koloszenicza nevű növényről nyerte. Koloszenicza annyit jelent magyarul, mint utifű (plantago cynops). Ez a növény gyógyító erővel bírván, a felvidéken nagy számban található kuruzslóknak keresett füve. A községet is ettől nevezték el, de nehézkes kimondása a község lakosainak ajkán megöröült, vagyis a szén szót tag kihagyásával a könnyebb hangzású Koloniczára változott át. Magyarul elnevezhető így: Fűves.

17. Kolbaszó. (Népnyelven: Kolbasza.) Ez a község elnevezését, szóhadgyomány szerint, úgy kapta, hogy az első lakók a letelepülés örömeire olyan nagy áldomást csaptak, hogy az áldomásozó lakomára még disznót is öltek s beleiből kolbászt csináltak; de nem értvén jól a hentesmesterséghez, a kolbászokat frissen sütvé kellemetlen bűze miatt jó étvágygyal el nem költ-hették. Azért, gondolván, hogy füstölve talán jobban fog ízleni, füstre akasztották, de ott meg romlásnak indultak. Hogy teljesen kárba ne vesszenek a kolbászok, közelben lakó barátait meghívták lakomára, s mikor a vendégek előbb már jó bepálinkáztak, a kolbász is izlett nekik s mind felhabzóltak. Ennek az öröme s emlékére lett az új község neve: Kolbasza. Magyarul lehetne: Kolbász. (Orosz-Kolbása.)

18. Ulics. E községnek első lakói Nagy-Berezna községből telepedtek ide, s mikor már házacskáikat rendben, sorban szépen felépítették, bevezeték ismerőseiket az új falucska Ulics-nak neveztek el. Ulicza orosz szó, annyit jelent, mint utca s Ulicska kicsinyítve utcácska. De mikor már terjedelmesebb községgé fejlődött, restelték az Ulicska nevet. Elkeresztelték Ulics-nak. Magyarul elnevezhető lenne így: Nagy-Utczás. (F. Nagytelep D. Nagy-Utca.)

19. Ulics-Kriva. (Népnyelven: Krivej.) E község lakosai Ulics községből telepedtek át; de miután a község helyrajzi fekvése görbe alakú, a nép Krivi-nek nevezte el. Miután magyarul rozslu hangzanék Görbe utcáz-nak, — javasolom, hogy legyen: Kis-Utczás. (F. Kistelep D. Kis-Utca.)

20. Ladomér. E község ladnijmir orosz szótól nyerte elnevezését, a mi annyit jelent magyarul hogy egyetértő, mely fogalom az első községlakók békés egyetértő természetére enged következtetni. A község keletkezéséről szóhadgyomány nincsen. Magyarul lehetne: Békés v. Egyetértő. (Ladomér.)

21. Mihály. Ez a község az első letelepültől, bizonyos Mihály nevű gazdától, kapta nevét. Az orosz Mihály keresztnevét magyarul Mihály. Lehetne: Mihályfalva. (Orosz-Mihályfalva.)

22. Novosziedlicza. Ennek a községnek első lakosai Zboj községből települtek át s új szállásukat oroszul Novosziedlicza-nak nevezték, a mi annyit jelent, hogy Ujszállás. Legyen: Ujszállás. (Orosz-Ujszállás.)

23. Osztruzsnicza. (Népnyelven: Osztruzsnicza.) A szóhadgyomány szerint régi időkben ennek a községnek egész határa fenyves erdőből állott, s első lakói a fenyűfák kérgének, borszerésre szánt, lehántásával foglalkoztak. Kérget lehántani fáról oroszul úgy mondják, hogy osztruháti. Az a hely, a hol a lehántás történik: Osztruzsnicza. A községet tehát az első lakók foglalkozása után a lakosok Osztruzsnicza-nak nevezték el. Magyarul lehetne: Lehántó. (Háncsos.)

Az országos vörös-kereszt egyesület s. a. ujhelyi fiókja a múlt vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését a vármegyeház kistermében; amelyen Chyzer Kornél dr. elnöke alatt jelen voltak: Molnár István főispán, Matolay Etelne, Szöllösi Ottilia, Lácsay Elekné, özv. Farkas Lajosné, Kellner Józsefné, Dókus Gyula, Nemes Lajos, Margitai József dr., Hornyay Béla dr., Ambrózy Nándor, Pollák Gyula egyesületi pénztáros, Nyomárkay József, Kolos Manó, Dongó Gy. Géza, Kossuth János.

Chyzer Kornél a közgyűlésen egybegyűlt tagok szívélyes üdvözlése után kimerítő jelentést tett az egyesület múlt évi történetéről, mindkét előt megemlékezve az elhunyt Károlyi Gyula gf elnök feledhetetlen érdemeiről, s annak kapcsán tudatta az egyesülettel, hogy az országos vörös kereszt-egyesület ez évi január 10-én tartott közgyűlése Csekónics Endre grófot választotta az elhunyt helyébe, kit hivatalában ő cs. és apostoli királyi fősége is megerősített. Az elnök indítványára elhatározottat, hogy az új elnökhöz a fiók egyesület üdvözlő feliratot intéz, melynek fogalmazásával az egyesületi jegyző megbízott.

Az évközben Major Istvánné unok elhalála zása, továbbá Szigmet Károly és nejeének elköltözése következtében megüresedett három választmányi tagsági hely Hönseh Dezsóné unok,

Hornyay Béla dr., valamint Szepesi Arnold dr. megválasztásával töltenett be.

A fiók egyesület mozgósítás esetére való készültégének megvizsgálása végett Degen Gusztáv dr., cs. és kir. asztalnok, körutja alkalmával egyesületünket is meglátogatta, s a készültég, nemkülömben a mozgósítás esetére tett egyéb célszerű intézkedések fölött meglégedésének adott kifejezést.

Előterjesztve az egyesület vagyoni körülményeit s tagjainak létszámát feltüntető pénztárosi számadás, annak eredménye öröndetes tanúságot tesz egy a tagok szaporodása, valamint a tagsági-díjak szabályos befolyása felől. Volt az egyesületnek az elmúlt évben 15 alapító 126 rendes tagja; tagsági díjakból befolyt 107 ft, melylyel az egyesületnek készpénz vagyona, beleértve a takarékpénztárilag elhelyezett tőke kamatait is, 489 ft 19 kr-ra szaporodott.

A közgyűlés tudomásul véve a pénztári számadást Pollák Lajosnak az egyesület anyagi érdekében teljesített kiváló buzgalmaért jegyzőkönyvileg nyilvánított köszönetet.

Az országos egyesület kebelében végbement fontosabb változások között említésre méltó az, hogy Ivánka Imre gondnoki állásáról leköszönvén, helyette Darányi Ignác választott meg a központi gyűlés által.

Végül Dókus Gyula egyesületi tag fölhitva a közgyűlés figyelmét arra a körülményre, miszerint a Schwarzcs Ármin vasuti vállalkozó által az egyesületnek ajándékozott kórházi felszerelési készlet a helybeli gyártelepen átvételre s kellő gondozásra vár; mihez képest a közgyűlés Dókus Gyula, Hornyay Béla dr. és Pollák Lajos egyesületi tagokat küldötte ki az említett felszerelési készlet átvételére, annak állandó elhelyezése iránt pedig a helybeli önkéntes tüzető egyesület főparancsnoksága kerestett meg az őrtanya egyik alkalmas helyiségeinek átengedése végett.

Ezzel a tárgysorozat kimerítettve elnök az ülést berekesztette. Kossuth János dr. jegyző.

Nyilvános számadások.

I.

A s. a. -ujhelyi iparos ifjak önképző s betegsegítő egyesületének, folyó hó 7-én tartott, színelőadással egybekötött táncmulatságán felülfizettek: Molnár István főispán 2 ft; Wallis Gyuláné grófné 10 ft; Rózenberg Bernát dr. 5 ft; Ábrahámovits Mór, Jakobovits Armin, Szalay Károly és Keifcs Tóni 2—2 ft; Gerenday N., Zavacki Gusztáv és Kendrovits Endre egyenkint 1 ft 20 krt; Dubay István, Weisz Bertalan, Berczik Nándor, Kiss Ödön, Schmidt Lajos, N. N. főhadnagy, Abonyi D. Mór, Rózenberger Lajos, Alexander Vimos és Smidtkó Jenő 1—1 ft; Fux Jenő 60 krt; Nagy Jenő és Engelberth György 50—50 krt. A nagyérdemű felülfizetők fogadják hálás köszönetünket.

Az összes pénztári bevétel volt . . . 444 ft 60 kr. Az összes kiadás (ebben az év- . . .

vaház-alap javára 15 ft) volt: . . . 294 ft 53 kr.

marad az egyesület javára: . . . 150 ft 07 kr. A nagyérdemű közönségnek az egyesületünk iránt tanúsított becses pártfogásért, s színelőadáson közreműködött hölgyeknek fáradozásaikért hálás köszönetünket nyilvánítjuk. — Az egyesületi könyvtár alapításához járulni sziveskedtek: özv. Glück Jakabné 6 kötettel, Alexander Vilmos 5 kötettel, Simkó András 5 kötettel, N. N. 3 kötettel, Maliecki Lajos 3 kötettel, özv. Arvayné szül. Halományi Irma úrhölgy a „Családi Lapok” 3 évfolyamával, özv. Boruth Elemérné úrnő 2 kötettel, Főző Géza 2 kötettel, Landesmann Miksa 1 kötettel, Horváth János 1 kötettel, Klein Ignác 1 kötettel. — A kegyes adományozók fogadják hálás köszönetünket. Vajha példájuk minél többeket követésre buzdítana jó könyvek adományozásában!

S. a. -Ujhely, 1891. évi febr. 11-én.

Besenczy János, id. egyesületi jegyző.

Ádám Antal, id. egyesületi alelnök, mint az önképző szak. elnöke.

II.

A „szerencsi társaskör” által alapítottkéjének gyarapítására folyó évi február hó 7-én tartott táncmulatság bevételéről és kiadásairól.

Bevétel:

belépő díjakból 125 ft — kr.

felülfizetésekből 31 ft — kr.

összesen 156 ft — kr.

Kiadás 51 ft 60 kr.

maradt tiszta jövedelem 104 ft 40 kr.

Felülfizettek: Szirmay György 8 ftot, Steffen Károly (Bécs) 12 ftot, Bernáth Béla (Budapest) 3 ftot, Füzesséry Ödön (Tokaj) 2 ftot, Vári R. 1 ftot, Herman L. 1 ftot, Kesső Géza dr. 1 ftot, Kovács Gábor dr. 1 ftot, Kappel Károly 1 ftot és Paszlavszky Sándor 1 ftot.

Fogadják a nemeskeblű adakozók szives adományaikért hálás köszönetünket.

Szerencs, 1891. évi február 8. án.

Erős János dr. b. b. pénztáros.

Mattyasovszky Kálmán, b. b. elnök.

III.

A varannai kisdédóvó alaptökejének gyarapítására Varannó 1891. évi febr. 10-én rendezett táncestén felülfizetéseket teljesítettek: Hadik Barkóczy Endre gf. 50 ft, Buzsicska Ferenc 8 ft, Hrehuss Gyula 4 ft, Heumann Samu 4 ft, Peresz-lényi István 4 ft, Stropf Pál 3 ft, Werner Gyula 3 ft, Takács István 2 ft, Strasser Antal 2 ft, Szövényi Gusztáv 2 ft, Cséri Herman 2 ft, Kapy Lajos 1 ft, Pilissy László 1 ft, Hrabovszky Géza 1 ft, Füzeslány György 1 ft, Kolozsváry Samu 1 ft, Zékány József 1 ft, Pongrácz huszárőrhad-nagy 1 ft, Cibur András 1 ft, Cibur Bertalan 1 ft, Gaál Sándor 1 ft, Laudau Dániel 1 ft, Novák István 1 ft, Danyicsko György 1 ft, Kelemen Ignác dr. 1 ft, Landesmann Miksa 1 ft, Dra-goner Endre 2 ft, Szentár Endre 60 kr. Mácza Lajos 40 kr. Szombathy László dr. 1 ft, összesen 103 ft, mely összeg Pereszlényi István óvó-fel-ügylet kezéhez szolgáltatván, egészben a va-rannói kisdédóvó alaptökejének gyarapítására fordított. A felülfizetőknek hálás köszönetet mond — A rendezőség.

IV.

A nagy-mihályi közkórház alapja javára N. Mihályon 1891. febr. 7-én rendezett zártkörű bál alkalmával a tiszta jövedelmet felülfizetéseikkel fokozni kegyeskedtek; és pedig felülfizetett: Lenk ezredes 7 ft, Barnay Andor 8 ft 50 kr, Balogh Géza 2 ft, Füzeslány Károly 50 kr, Malonyay Ferenc 2 ft, Vérffy Károly 1 ft, Inhatko János 1 ft, Pilissy László 50 kr, Kólouch kapitány 50 kr, Pongrácz főhadnagy 50 kr, Nádas Árpád 50 kr, Fried ezred orvos 50 kr, Erdey mérnök 50 kr, Sztupka őrnagy 50 kr, Felföldy Gyula 1 ft, Vidder Márk dr. 60 kr, Kantha József dr. 3 ft, Reisz Gedeon dr. 50 kr, Baján Imre 1 ft, Roth Mo-ric 50 kr, Firley Vilmos 50 kr, Glück Samu dr. 50 kr, Bucsinzky Lajos 50 kr, Mihalovics Antal 50 kr, Tóth Árpád 50 kr, Szirmay József 1 ft 50 kr, Marmorstein Jenő 2 ft, N. N. 1 ft, Szon-csek Nándor 50 kr, Szent-Léleky Géza 2 ft, Czi-bur Certalan 2 ft, Roskovics János 50 kr, Fü-zesséry Gyula 50 kr, Kollonay Tamás 50 kr, Meczner Mór 1 ft 50 kr, Popper Ignác 1 ft 50 kr, összesen 49 ft 10 kr, azaz negyvenkilenc forint tíz krajcárt.

Hálás köszönettel átvettem:
N. Mihály, 1891. febr. 8-án

Czibur Bertalan,
kórházi pénztáros,

V.

A Gálszécsen létesítendő óvóiskola építési alap-jának növelésére, valamint az ipariskola javára f. évi febr. hó 1-én Gálszécsen a nagyvendéglő tánc-teremben tartott zártkörű táncest alkalmával befolyt összesen: 119 ft 32 kr.
Kiadás volt 74 ft 32 kr.
Tiszta jövedelem tehát 45 ft — kr.
Felülfizettek: Molnár Béla dr. 9 ft, Malcher Béla (Bacsókó), Obláth Mór, dr. 2—2 ft, Duka Tivadar (T. Terebes), Seliga Antal (Varannó), Zaboróvszky Kornél (Kecse), Juhász Pál, Sztoták Mihályné (Ga-tály), Háy János, Besseney Bertalanné (Miglész), Nemthy József, Szirmay Béla, Rosznáky Ágoston (Kincsesp), Pilissy László (N. Mihály), Gorgey Gyula, Fábry Béla, Baka István, Hodobay (Vécse), Toth Árpád (N. Mihály). Lakatos István 1—1 ft; Spitzer Aladár (P. Szinnye), Mácza Alajos (A. Hra-bóczy), Eperjessy István, Nádas Bertalan, Grün-berger Bernát 50—50 krt; Juhász György (Ny-i regyháza) és Hornyák Miklós 20—20 krt. K. D. dr. adomány 1 ft. Markovics Gyula vendéglős szives volt a táncstermet teljesen ingyen átengedni. Gálszécs, 1891. évi február hó 8-án.
Fábry Béla, Sebeczky Győző, Andrejkovics Pál.

VI.

Szerencsen f. hó 8-án a róm. kat. iskola ja-vára tartott bál alkalmával a tiszta jövedelem 58 ft 60 kr. volt. Ehhez felülfizetéssel járultak a kö-vetkező szives adakozók: Paszlavszky Sándor 4 ft, Schridde Frigyes 2 ft, Horváth Lajos 1 ft, Petrő István 1 ft, Török József 1 ft, özv. Kovács Andrásné 1 ft, Bury István 1 ft, Szikora József 1 ft, Krecsó Ferenc 50 kr., Gassgäber Károly 50 kr., Regéczy Gyula 40 kr., Farkas Ferenc 40 kr., Szakácsy Lajos 40 kr., Gálik Tivadar 40 kr., Kreniczky Gyula 40 kr., Ferenczi István 40 kr., Skultéty Árpád 20 kr., Szegedy Sándor 20 kr., Csószy János 20 kr., Száva Demeter 10 kr., összesen 16 ft 10 krral.

Az utánzásra méltó szép példáért nyilvános köszönetet mondunk.

Szerencsen, 1891. február hó 12-én.

Ludvig Béla, Szakácsy István,
isk. széki jegyző. gondnok.

HIVATALOS RÉSZ.

932. sz. kb. Zemplénavármegye alispánjától.

10 főszolgabíróknak.

Tudomás és a községekben leendő sürgős közzé tétel végett a folyó évi január 24-él életbe

lépő pénzügyőrségi beosztásról szóló kimutatást tek. főszolgabíró urnak kiadom.

I. S.-a. ujhelyi pénzügyőri biztosság.

1. szakasz Szerencsen, kerületét képezi a sze-rencsi cukorgyár telep.

2. szakasz Tokajban, kerületét képezi a tokaji és szerencsi szolgabírói járás.

3. szakasz S.-a. Ujhelyen, kerületét képezi a s. a.-ujhelyi járás és a gálszécsi járásból a t.-tere-besi, m.-iszépi, és sz.-kereszturi körjegyzőséghez most tartozó községek.

II. N.-Mihályi pénzügyőri biztosság.

4. szakasz K.-Helmecsen, kerületét képezi a bodrogközi járás.

5. szakasz N.-Mihályban, kerületét képezi a nagymihályi járás és a gálszécsi járás a t.-tere-besi m.-iszépi és szécs-kereszturi körjegyzőségekhez most tartozó községek kivételével,

6. szakasz Varannón, kerületét képezi a va-rannói járás.

III. Homonnai pénzügyőri biztosság.

7. szakasz Homonnán, kerületét képezi a ho-monnai járás.

8. szakasz Szinnán, kerületét képezi a szinni járás.

9. szakasz Sztropkón, kerületét képezi a sztropkói járás.

S.-a.-Ujhely, 1891. január 23.

Matolai Etele, alispán.

1566 sz. Zemplénavármegye alispánjától.

10 főszolgabíróknak.

Felhívom t. főszolgabíró urat, hogy nm. Belügyminisztérium f. évi 5126 sz. a. kelt intézvénye és a bajorországi Saade folyó melletti neustadti járásbírósg átírata szerint a nevezett járásbíró-ságnál örözt 5331 márkát és 20 fillért tevő örök-ség tekintetéből a Zemplén vármegyében az 1870-ik évben házasságra lépett Popovics József és Uth Éva Anna egyenes leszármazását nyomozni és az eredményről f. évi apr. 15-ig jelentést tenni ne terheltecsék.

S. a.-Ujhely, 1891. január hó 29-én.

Matolai Etele, alispán.

679. sz. Zemplénavármegye alispánjától.

Miután a beérkezett főszolgabírói jelentések szerint, a hasznos házi állatok között fellépett ragadós száj és körömfájás Szécs-Keresztur, Nagy Azar, Szécs Polyánka, Czábócz, Upor, Kelecseny, Isztáncs, Pelejte, Egres, Karád, Sztankócz-puszta, Márk-Csemernye, Varannó-Csemernye, Bánszka, Vehécz, Dávidvágás, Juszko-Volya, Zboj, Ulics-Kriva, és Papina községekben megszűnt, a fertőt-lenítő eljárás befejeztetett, s a felül-vizsgálat ked-vező eredménnyel hajtattott végre: az ezen köz-ségekben fenn állott zárlatot az 1888. VII. t. c. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 226-ik §-a alapján ezennel feloldom, s azt megfelelő eljárás végett a főszolgabíró urakkal, s a ker. kir. állami főállatorvos urral tudatom.

S.-a.-Ujhely, 1891. január 24.

Matolai Etele alispán.

1027. sz. Zemplénavármegye alispánjától.

Tudomás és alkalmazkodás végett kiadatik. S.-a.-Ujhely, 1891. január 26.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Földmivvelésügyi m. kir. Minister 2818/III. 8 szám. Valamennyi törvényhatóságnak. Folyó évi január 13-án 2000. sz. a. kelt leiratommal kap-csolatosan tudomásvétel és közhirrétéssel végtt értesitem a törvényhatóságot, hogy a szarvasmar hák élő állapotban Ausztria-Magyarországból Cob-lenzen, Düsseldorf, Elberfeld, Esse-Ramscheid, Mün-chen, Gladbach, Leuneg, Bielefeld, Herford, Min-den i/m Darmstadt, Mainz, Offenbach, Worms, Weimar, és Coburg városokba m. é. december hó 18-án 76634 III. 8 sz. a. kelt leiratomban kö-zölt feltételek alatt szintén bevihetők. Budapest, 1891. január. 16-án. A minister megbízásából, gf. Teleki Ede, s. k.

1834. sz. Zemplénavármegye alispánjától.

A Zemplén utján köztudomásra hozandó. S.-a.-Ujhely, 1891. január 6.

Horváth.

1564. sz. II 6 Földmivvelésügyi m. kir. Minister.

Valamennyi törvényhatóságnak.

A tenyész lovak kedvezményes szállítása tárgyában mult 1890. évi október hó 6-án 33 422 szám alatt kiadott korendeletem kiegészítésül még a következőket közlöm.

1) A kereskedelemügyi minister ur f. évi január hó 4-én 79860/90 számú értesítése szerint a tenyészlovaknak teherárúként való feladása ese-tén a mérsékelt tételek csak akkor alkalmaztatnak, ha kocsinkint legalább 3 db tenyészló adatik fel; 1 darab lónál csak gyorsárúként való feladás ese-tén áll fenn a kedvezmény; ellenben, ha csak 1

vagy két darab tenyészló teherárúként adatik fel, az esetben a lovak számára fennálló rendes díj-szabás alkalmaztatik.

2.) A tenyészló szállítási igazolványok és a lötenyészlői minőség igazolására szóló bizonyít-ványok bélyeg illetéke tárgyában pedig a pénz-ügyminister ur, f. évi január hó 8-án 122546 sz. alatt kelt értesítése szerint akként határozott, hogy:

a.) a szállítási igazolványok, az illetéki díj-jegyzék 21. tételének bb) pontja alapján 50 krnyi bélyegilleték alá esnek, ellenben:

b) azok az igazolványok, melyek a most említett bélyegköteles szállítási igazolványok el-nyerhetése végett előmutatandók és a melyeket a szolgabírák (polgármesterek) a járásuk (városuk) területén lakó és lötenyésztléssel foglalkozók részére állítanak ki a tenyészlői minőség igazolása céljából, csakis hivatalos ellenőrzésre szolgálván, ebbeli mi-nőségüknel fogva az illetéki díj-jegyzék 79. tété-lének c.) pontja alapján bélyegmentesek.

Ezen körülmények ugy az érdekelte löte-nyésztlő közönségnek mint az igazolványok kiszol-galtatására hivatott közegeknek minél előbb tudom-ásukra juttatandó.

Budapest, 1891. január 16-án

A minister megbízásából:

Nagy Gábor.

281 sz. I. 91. Szinnai járás szolgabírói hivatala.

A Zemplén c. hetilap tek. szerkesztőségének S.-a.-Ujhely.

Járasom területén fekvő Dubrava községében Herczeg Lobkovicz Rudolf tulajdonához tartozó uradalmi erdőségében Hocsán Antal dubravai la-kos uradalmi erdővéd által f. évi január hó 28-ik napján egy db. fehér szőrű jobb fülén bevágással jegyzett egy éves sertés bitangásban találtatván, nevezett erdővéd által őrizet alá vétetett.

Van szerencsém ennél fogva hivatalos tiszte-lettel felkérni, hogy azon körülményt becses lap-jának legközelebbi számában közhírré tenni szí-veskedjék.

Kelt Szinnán, 1891. febr. 4.

Kossuth Elek, főszolgabíró.

27 sz. rend. 891 S.-a. Ujhelyi járás főszolgabírájától.

Közhírvények.

I. Közhírre teszem, hogy I., dr. Lengyel Endre sárospataki lakosnak f. évi február 9-én egy 2¹/₂ éves, jól táplált, homlokán fehér csillagos, jobb lábán kissé kesely kanca csikója; és 2. Zimmer-mann Sámuel kovácsvágási lakosnak a f. évi feb-ruár 9-én tartott s.-a.-ujhelyi országos vásáron, egy 8 éves, D. és K. jeggyel ellátott, veres szőrű tehene ismeretlen helyre tévedt.

II.

74. szám. Rend. 891. Közhírré teszem, hogy I., Burger Samu csörgői kocsmáros f. évi február 9-én Csörgön, egy drb. 4 évesnek látszó, felálló szarvu, sötét színű és egy drb. szintén 4 évesnek látszó, előre hajló szarvú, fehér színű tehenet fo-gott el s általa őriztetik; és 2., hogy Erdélyi Sán-dor m.-jesztrebi lakos, ev. ref. lelkesz egy sárga színű, egy évesnek látszó eltévedt agarat vett őrizet alá.

S.-a. Ujhely, 1891. február 12.

Dókus Gyula főszolgabíró.

KIMUTATÁSA

a zemplénavármegyei nyilvános közkórház 1891. évi jan. havi beteg-forgalmának.

1890. évi cde. 31-rol ápolás alatt maradt	1890. jan. 30-ig ujjonnan felvételt	Ápoltak összege	Ezek közül elbo- csátattak			Összes fogyoték	A hó végével ápo- lás alatt maradt	Az ezen idő alatt fel- merült ápolási napok
			Gyógyulva	Javulva	Meghalt			
41	41	88	43	—	2	45	43	927

Tokár József,
alorvos.

Dr. Schön Hugó,
h. főorvos.

Szerkesztőségi posta.

Anonimus. Tudnunk kell, kitől jön.
Sz. J. urnak — Gálszécs. Szivesen, máskor is!
Emma. 8-Patak. A vers megjelenhetne, ha a refrén mér-téklésével következetesen jambusi ütemekben átalakítottánk.
Mikrosz. Örvendünk, hogy életjelt adott magáról, — sajnálkozunk, hogy közlendőink felhalmozódása miatt félre kellett tennünk. *Vaderamó!*
A jégről. Közölhetetlen.
... Zoltán. Úgyes is, csinos is s még sem adhatjuk ki, mert az író nevét nem ismerjük.
Duka Tivadar urnak T.-Terebes. Levelet irtunk. Kérjük továbbra is szives érdeklődését.

Felelős szerkesztő:

DÓKUS GYULA.

Főmunkatárs: DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadótulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.

Gróf Schönborn Ervin ásványforrásokai:

Szolyvai Hathatós nátrontartalmu savanyuviz.

Luhi Erzsébet Gyógyviz gyomor-, hólyag- és hurutbántalmak ellen.

Pannonia Hazánk legkitünőbb savanyuvize.

Kizárólagos szétküldés

MATTONI ÉS WILLE

szerb királyi udvari szállítók

BUDAPESTEN.

1-2

Értékpapirokat
regále-utalványok és jogokat is,

szelvényeket és vertpénzt
vesz és elad és azokra kölcsönöket ad

takarék-betéteket

pedig elfogad kedvező feltételek mellett
a zempléni keresk.-ipar-, termény- és hitelbank

S.-a.-Ujhelyben.

1-2

Regále szelvényeket és jogokat

legmagasabb áron vásárol

Kelner József fia cég

S.-a.-Ujhelyt.

4-6

Árlejtési hirdetmény.

A bánóczi ev. reformált egyház-tanácsának 1890. év márcz. 8-án egyhangulag hozott határozata értelmében és Zemplénum megye állam utépítészeti hivatala által készített terv és költségvetése alapján, a düledező iskola és tanítói-lak, tetőzet meghagyása mellett egészen újból léven átépítendő; miért is czélba vett építési munkát biztosítására, 1891. évi márczius hó 1-ső napjának reggeli 10 órája, Bánóczi községbe versenytárgyalásra azon felhívással tüzetik ki, hogy vállalkozni szándékozik, előzetesen az 1818 ft. 94 kr. költséglet építkezés tervrajzát és árelemzését, s a feltételeket Bánóczi Hutka József lelkész úrnál bármikor megtekinthetik, s hogy a verseny tárgyaláson részt vevő vállalkozók, kötelesek a vállalkozási összeg 10%-át alólírottal biztosíték kép letenni. A munkát 1891 évi ápril. 1-én megkezdve 4 hónapon belül teljesen befejezve általadandó.

Kelt Beretón 1891. február hó 5.

Kazinczy Arthur

a bánóczi ev. ref. egyház főgondnoka.

A s.-a.-ujhelyi kézi zálogra előlegező intézet a legmagasabb áron vásárolja a

regále szelvényeket

és

regále kötvény utalványokat.

Bevált minden fajta külföldi pénzt, vesz és elad sorsjegyeket és értékpapirokat. Ugyanott minden huzáshoz

igérvények

is kaphatók.

3-3

Árverési hirdetmény.

Alólírt erdő-rendezés által ezennel közhírré tétetik, hogy a bodrog-kisfaludi tanulmány alap.erdő 1891, 1892, és 1893. évi egyenként 11. 54 k. hold összesen 34 62 k. hold vágásaiba található faállomány, és kéregnek értékesítése iránt f. évi márczius hó 5-én déli 12 órakor zárt ajánlati verseny fog tartatni.

Az 50 kros bélyeggel, és 200 ft. bánatpénzzel felszerelt ajánlatok, melyekben világosan kiteendő, hogy ajánlattevő az ajánlati feltételeket ismeri, és azokat feltétlenül elfogadja f. évi márczius hó 5-én déli 12 óráig a nagyméltóságú vallás és közoktatási ministerium iktató hivatalába nyújtandók be.

Az árverési feltételek a köz. alap. erdő-rendezésnél Budapest, V. ker. hold utca 8. sz. III. emele, és a bodrog-kisfaludi erdővédségnél betekinthezők.

M. k. köz alap-erdő-rendezés.

Egy lakóház, nagy kerttel, a város kellő közepén! – két szőlő, egy gyümölcsös, egy borházal és lakóházzal, illetve nyaralóval – eladó. – Részletesebb utasítás a kiadóhivatalban szerezhető.

Egy kazal árpa-szalma eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál
Bolgári András

S.-a.-Ujhely.

1-2

Eladó.

Lasztóczi községében 52 hold, 1220 öllel bíró birtok belsőséggel örök áron eladó. Árát alantírt tulajdonosnál, Nagy-Géresben megtudhatni. Felkérem a község biráit, hogy községükben tegyék közhírré.

Hurka Ferencz.

Regále-kötvény vásárlás!

Regále kötvény-utalványok-és szelvényeket legmagasabb áron vásárol

a s.-a.-ujhelyi takarékpénztár.

TK. 2522/1890. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajthatónak ífj. Pavelkó András végrehajtást szenvedő elleni 16 ft 35 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a homonnai kir. járásbíró) területén lévő Görögyiné község határában fekvő a görögyinei 51. sz. tjkvben A. 1. sorszám alatt foglalt szellérség földhasználati jogára és felülepítmény tulajdonjogára 15 ftban, továbbá a görögyinei 59. számú tjkvben A. I. 1-42. sorszám alatt foglalt belsőség és külsőségből ífj. Pavelkó Andrást fele részben illető jutalek 367 forintban ezennel megállapított kiküldési áron az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi márczius hó 4-ik napján délelőtti 9 órakor Görögyiné község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladati fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 1 ft 50 krt illetve 36 ft 70 krt készpénzben vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóságnál 1890. évi szept. hó 12-én.

Lehoczky, kir. aljbíró.

Eladó ház.

A Korona-utca 700-ik szám alatti házastelek, mely 700 frtot jövedelmez, igen előnyös feltételek mellett szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítást adhat e lap kiadóhivatala, a vagy a tulajdonos
Szunyoghy József.

1-3

TK. 2667/1890. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajthatónak Beraun Lajos végrehajtást szenvedő elleni 155 ft 29 kr. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a homonnai kir. járásbíró) területén lévő Papina községben fekvő, a papinai 41. sz. tjkvben 1. 14. sorszám alatt foglalt és Beraun Lajos tulajdonául írt 1/8-ad urb. bel és kültelekre és azon levő 45. öi. számú házra az árverést 526 forintban ezennel megállapított kiküldési áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi márczius hó 9-ik napján d. e. 9 órakor Papina község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is el fog adatni.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-kát, vagyis 52 ft 60 krt készpénzben, vagy az 1881-ik LX-ik törvényezikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóságnál Homonnán, 1890. évi szept. hó 30-ik napján.

Lehoczky, kir. aljbíró.

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

GRANIT, SZIANIT

és homokkő sarkövet.

Tisztelettel

BURGER ADOLF

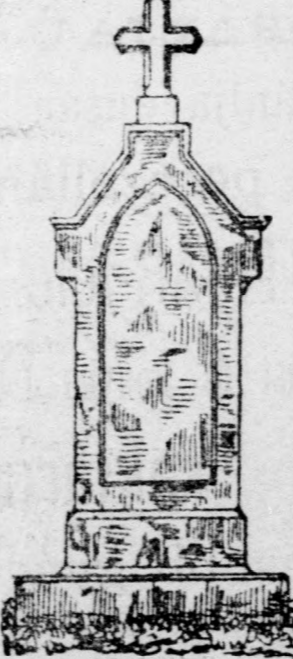
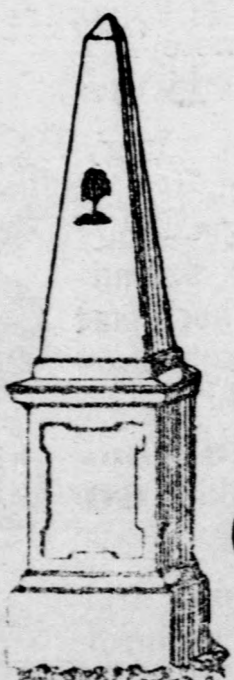
vállalkozó.

Sürgönczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldeték.

Sirkövek újabb tervezése

Intézős áron készítenek.

Az ezen idő alatt fel-

927

n mér-

NÉ.

MEGHIVÁS.

A „HEGYALJA-MÁDI TAKARÉKPÉNZTAR“ RÉSZVÉNYESEI

1891. évi március 1-én délelőtt 10 órakor

az intézet helyiségében tartandó

RENDES KÖZGYŰLÉSRE

ezennel tisztelettel meghívtnak.

A tanácskozás tárgyai:

1. Igazgatósági jelentés a lefolyt üzleti évről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az osztalék megállapítása.
4. Egy igazgatósági és egy felügyelő-bizottsági tag választása.
5. Netalán előforduló indítványok.

Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések az intézet helyiségében megtekinthetők.

(50. §.) Azon részvényes, ki a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazottja által kíván részt venni, tartozik részvényeit a közgyűlés megnyitását, elismervény mellett, az igazgatóságnál a közgyűlés tartamára letenni és a közgyűlésen csak is ily elismervényt nyert részvényesek s meghatalmazottjaik vehetnek részt a tárgyalásban s határozathozatalban.

Kelt Mádton, 1891. január hó 23-án.

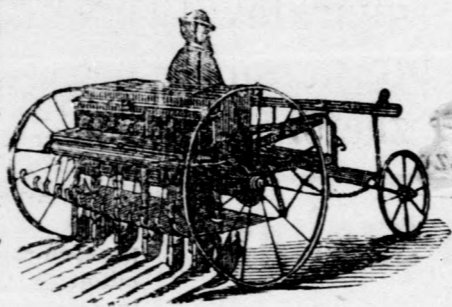
Az igazgatóság.

FLEISCHER ÉS TÁRSA

gépgyára és vasütődeje Kassán, Eperjesi-ut 11. sz.

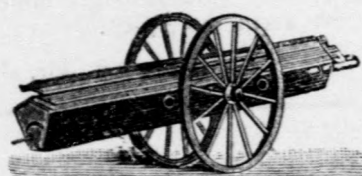
Ajánl a t. gazdaközönségnek a tavaszi időnyre szükséges gépeket, nevezetesen szilárdan szerkesztett

könnyű sorvető és szóróvető gépeket, ekéket és boronákat, hengereket, lókapákat stb., továbbá Baker- és magtár-rostákat, mely gyártmányainknak gépgyárunkban állandóan jelentékeny készletét bírjuk

bizományi raktárt pedig

BEHYNA TESTVÉR uraknál S.-a.-Ujhelyben.

Szállítunk továbbá saját gyártmányú s legjobb szerkesztű szeszgyár- és malomberendezéseket, gőzgépeket és gőzkazánokat, házi és egyéb szivattyukat, olajsajtókat és olajmagpörkölköket

Elhasznált gépek, különösen

gőzmozgonyok és gőzcséplők

pontos átigazítását kijavítását legjutányosabban eszközöljük.

Gyártmányaink képes árjegyzékét b. kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

1-6

MEGHIVÁS

SZEGI GŐZMALOM RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNAK

S.-A.-UJHELYBEN

1891. márczius hó 22-én, d. e. 10 órakor

a zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitel-bank helyiségeiben tartandó

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSRE.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlési elnök megválasztása.
2. Az igazgatóság üzleti jelentésének tárgyalása.
3. A felügyelő-bizottság jelentéseinek előterjesztése.
4. A mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és az osztalék meghatározása.
5. Az igazgatóság és felügyelő bizottság részére megadandó felmentési határozat.
6. Halálesett következtében üresedésbe jött egy felügyelő-bizottsági tag helyének új választás általi betöltése és esetleg egy póttag választása.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1891. febr. 14.

Az igazgatóság.

1-2

Kivonat az alapszabályokból:

9. §. A közgyűlés áll azon részvényesekből, kik a közgyűlés előtti időben részvényeiket az igazgatóságnál ellenjegyzta és szavazati jegy mellett letéteményezték.

Eddig még fölülmulhatatlan.

Maager V.-féle

valódi tisztított

DORSMÁJOLAJ

Maager Vilmostói, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarna érni.

Egy üveg ára 1 frt, egy üveg fehér 1 frt 50 kr. Kapható a gyári raktárban Bécsben III. kerület Heumarkt 3, valamint

az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszer-tárában.

Sátoralja-Ujhelyben: csak Zl'nszky J. ur gyógyszer-tárában.

17-24

SZŐLLŐSY SÁNDOR

SÁTORALJA-UJHELYBEN

ajánlja dusan felszerelt üveg, porcellán, majolika,

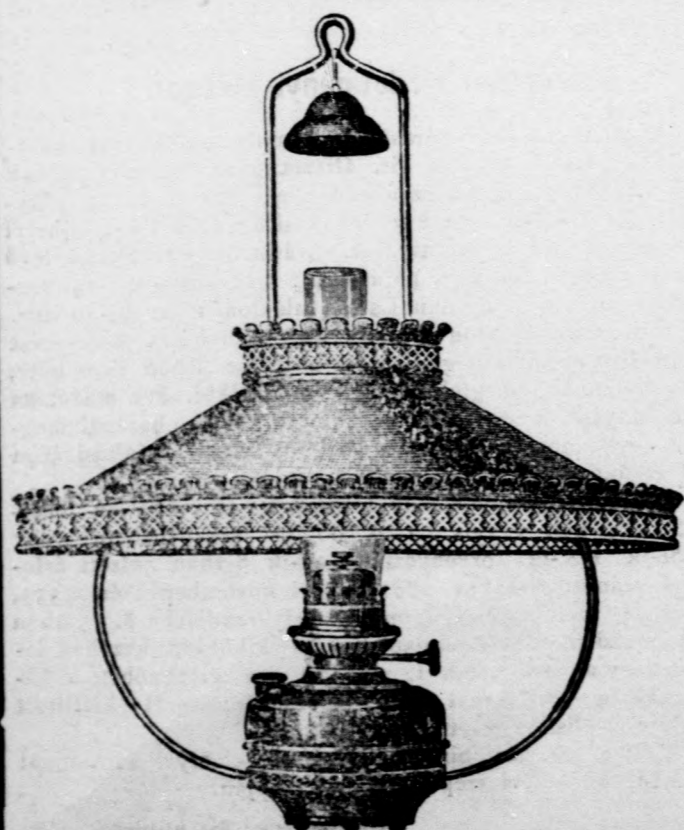
DITMAR-féle lámpa,

Chinai ezüst és konyha felszerelési eszközök

raktárát

legolcsóbb gyári árakban.

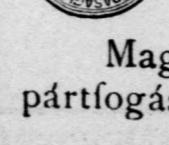
Valódi amerikai császár.-olaj nagy raktára.

RÓTH BERNÁT

vaskereskedő, gazdasági gépek raktára és bortermelő

S.-a.-Ujhelytt.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy saját termésű szamorodni és aszu boraimat következő áron árusítom el:

Szamorodni borok árai literenkint **60** krtól **1** frtig.

Aszu borok árai literenkint **2** forinttól **3** frtig.

Magamat a nagyérdemű közönség b. pártfogásába ajánlva, maradtam

kiváló tisztelettel

Róth Bernát.